

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2006

MARTINA SLANAŘOVÁ

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zemědělská fakulta
Katedra účetnictví a financí

Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku – specializace pro české firmy

Vývoj v oblasti daně z příjmu v ČR po vstupu do EU

Vedoucí diplomové práce: Ing. Hana Hlaváčková
Autor: Martina Slanařová

2006

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Vývoj v oblasti daně z příjmu v ČR po vstupu do EU“ vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu literatury.

V Chotěboři, 15. dubna 2006

Děkuji ing. Haně Hlaváčkové za metodické vedení a odbornou pomoc při vypracování diplomové práce.

VÝVOJ V OBLASTI DANĚ Z PŘÍJMU V ČR PO VSTUPU DO EU

DEVELOPMENT IN THE FIELD OF INCOME TAX IN THE CZECH REPUBLIC AFTER ADMISSION TO THE EUROPEAN UNION

ABSTRACT

The introduction of a married couple common taxation supports families with children, where husband and wife have different incomes or one of them has no taxable income. This way it is possible to save thousands of crowns on taxes. Tax preferences on children as well as tax abatements bring also tax saving, above all for tax payers with lower incomes. In case the calculated tax is lower than the tax preferences on a child, the difference makes up a tax bonus, paid to the taxpayer after meeting other requirements.

If the entrepreneur receives a loss during the taxation period or reaches a lower total tax base than set for the certain year, his tax liability has to be calculated from the compulsory minimal tax base.

Key words: minimal tax base, married couple common taxation (husband's tax splitting), tax preferences, tax abatements, tax bonus

SOUHRN

Zavedení společného zdanění manželů podporuje rodiny s dětmi, kde mají manželé rozdílné příjmy, či jeden z nich nemá žádné zdanitelné příjmy. Na daních tak lze ušetřit tisíce korun. Také daňové zvýhodnění na děti a slevy na dani přinášejí daňovou úsporu, především pro poplatníky s nižšími příjmy. Pokud je vypočtená daň menší než daňové zvýhodnění na dítě, je rozdílem daňový bonus, který je poplatníkovi za splnění dalších podmínek vyplacen.

Pokud podnikatel dosáhne za zdaňovací období ze svého podnikání ztráty či celkového daňového základu nižšího než je pro daný rok stanovený, musí při výpočtu své daňové povinnosti vycházet ze zákonem stanoveného minimálního základu daně.

Klíčová slova: minimální základ daně, společné zdanění manželů, daňové zvýhodnění, slevy na dani, daňový bonus

OBSAH

1. ÚVOD	7
2. LITERÁRNÍ REŠERŠE	9
3. CÍL A METODIKA	11
4. MINIMÁLNÍ ZÁKLAD DANĚ	13
4.1 STANOVENÍ MINIMÁLNÍHO ZÁKLADU DANĚ	13
4.2 NA KOHO SE MINIMÁLNÍ ZÁKLAD DANĚ NEVZTAHUJE.....	16
4.3 ODVOZENÍ DANĚ Z MINIMÁLNÍHO ZÁKLADU DANĚ	17
4.4 STANOVENÍ DANĚ PAUŠÁLNÍ ČÁSTKOU	26
4.4.1 <i>Základní podmínky pro uplatnění paušální daně</i>	<i>26</i>
4.4.2 <i>Postup uplatnění paušální daně</i>	<i>27</i>
5. SPOLEČNÉ ZDANĚNÍ MANŽELŮ	30
5.1 KDY LZE SPOLEČNÉ ZDANĚNÍ UPLATNIT	30
5.2 KDY NELZE SPOLEČNÉ ZDANĚNÍ UPLATNIT	32
5.3 POSTUP PŘI SPOLEČNÉM ZDANĚNÍ MANŽELŮ	33
6. SLEVA NA DANI, DAŇOVÉ BONUSY	48
6.1 DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ NA VYŽIVOVANÉ DÍTĚ	48
6.1.1 <i>Nárok na daňové zvýhodnění.....</i>	<i>48</i>
6.1.2 <i>Forma daňového zvýhodnění.....</i>	<i>49</i>
6.1.3 <i>Vymezení pojmu „vyživované dítě“</i>	<i>50</i>
6.1.4 <i>Podmínky pro poskytnutí měsíčního daňového zvýhodnění</i>	<i>51</i>
6.2 SLEVY NA DANI	55
6.3 SAZBY DANĚ.....	57
7. ODPISY MAJETKU	68
7.1 ZATŘÍDĚNÍ MAJETKU DO ODPISOVÝCH SKUPIN	69
7.2 ZMĚNY V ROVNOMĚRNÉM ODPISOVÁNÍ	70
7.3 ZMĚNY VE ZRYCHLENÉM ODPISOVÁNÍ.....	72
7.4 REINVESTIČNÍ ODPOČET	73
8. ZÁVĚR	81
9. PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY	84
10. PŘÍLOHY	85

1. ÚVOD

Každoročně dochází v naší zemi ke změnám a novelizacím daňových zákonů. Také zákon o daních z příjmů prošel v posledních letech podstatnými změnami. Je velmi obtížné shrnout všechny změny, které se dotýkají podnikatelů, zaměstnavatelů, zaměstnanců a dalších subjektů, proto jsem se pokusila ve své práci upozornit na ty podstatné, které se týkají největšího počtu daňových subjektů a vstoupily v platnost v roce 2004, 2005 a 2006. Za cíl jsem si zvolila provést pomocí výpočtů rozbor dopadů těchto změn na výši daňové povinnosti jak pro podnikatele tak i pro zaměstnance.

Velkou změnu pro podnikatele – fyzické osoby přinesla novela zákona o daních z příjmů s účinností od 1. 1. 2004, která zavedla institut minimálního základu daně. To znamená, že bude-li poplatník s příjmy z podnikání ve ztrátě nebo dosáhne nízkého daňového základu, musí při výpočtu své daňové povinnosti vycházet ze zákonem stanoveného minimálního základu daně a za daných podmínek bude mít povinnost zaplatit určitou výši daňové povinnosti, i když by mu za jiných okolností žádná daň nevyšla. Tento základ daně se každoročně zvyšuje.

Podstatnou změnou je novela zákona o daních z příjmů účinná od 1. 1. 2005, jenž má značný přínos ve snížení daňového zatížení fyzických osob, zejména rodin s dětmi, podnikatelů i právnických osob. Z tohoto pohledu jsou nejdůležitějšími změnami daňové zvýhodnění na vyživované děti místo dosud uplatňované nezdanitelné části základu daně a zavedení daňových bonusů, společné zdanění manželů, zrychlení a další úpravy v odpisech majetku.

Významnou úpravou zákona je novela účinná od 1. 1. 2006, která představuje snížení daňového zatížení fyzických osob zavedením slev na dani namísto dosud platných nezdanitelných částí základu daně a snížení daňových sazeb v prvních dvou daňových pásmech a současně jejich rozšíření.

Ve své práci popisuji tyto základní změny na dani z příjmů, uvádím jednotlivé příklady a snažím se porovnat stav před novelou se stavem po novele. Zajímalo mě, co daná novela poplatníkům přinesla, zda se jejich daňová povinnost zvýší či se jejich daňové zatížení

sníží. Uvedené příklady a částky jsou pouze názorné, pro danou práci vymyšlené. Mým cílem nebylo procvičit se v matematice, ale ukázat případy, které se v praxi vyskytují nejčastěji. Dané situace jsou propočteny pro rok před novelou a po novele a mezi sebou porovnány, aby byl dopad názorný.

Celá práce je rozdělena do čtyřech částí. První se týká minimálního základu daně. Zde se zabývám tím, jakým způsobem se minimální základ daně stanovuje a odvozuje, na koho se vztahuje a na koho nikoli. Dotýkám se také otázky paušální daně, která podstatně zjednodušuje daňovou administrativu daného podnikatele. Na konci této kapitoly jsou názorné příklady, kde jsou propočteny daňové dopady při zvyšování minimálního základu daně.

Druhá část se zabývá společným zdaněním manželů. Je zde charakterizováno, kdy lze a kdy nelze společné zdanění uplatnit, kdo ho může využít a jaký je postup stanovení daňové povinnosti při použití společného zdanění manželů. Na názorných příkladech je uvedeno, ve kterých případech je využití společného zdanění výhodou a kdy naopak nebude mít pro poplatníky žádný přínos.

V další části jsou uvedeny jednotlivé slevy na dani, daňové zvýhodnění na děti a daňové bonusy. Jsou zde popsány způsoby poskytnutí jednotlivých slev a podmínky poskytnutí bonusů. Na uvedených příkladech, kde jsou porovnávány situace před platností slev a po zavedení slev, je vidět přínos slev pro poplatníky.

V poslední části jsou rozebrány změny v odpisování majetku. Tyto změny jak v rovnoměrném tak i zrychleném odepisování se dotýkají fyzických i právnických osob. Došlo především ke zkrácení doby odepisování a ke zrušení tzv. reinvestičního odpočtu. Tyto změny jsou znázorněny na příkladech.

2. LITERÁRNÍ REŠERŠE

Tématem diplomové práce je vývoj v oblasti daně z příjmů v České republice po vstupu do Evropské unie, to znamená v letech 2004, 2005 a 2006. Zásadním úkolem je upozornit na nejdůležitější změny, které nastaly ve zdanění příjmů a týkají se podnikatelů, zaměstnanců a dalších daňových subjektů a poplatníků. O daňové změny se také zajímají účetní a daňoví poradci.

Základní informace o změnách v oblasti daně z příjmů jsem získala z následujících zdrojů:

- Nezbytným podkladem byl Zákon č. 586/1992 Sb, o daních z příjmů, v platném znění pro rok 2004, 2005 a 2006. Zde jsem čerpala podmínky pro stanovení minimálního základu daně, podmínky pro uplatnění společného zdanění manželů, daňového zvýhodnění na dítě, slev na dani a poskytnutí daňového bonusu a dále odepisové sazby pro odepisování majetku.
- Postup uplatnění daňového zvýhodnění na dítě je znázorněn v publikaci Zaměstnanecké výhody a daně, autory jsou Jakub Šteinfeld a Pavel Galuška.
- Z publikace Daňové odpisy po novele 2005 od Vladimíra Pelce jsem vycházela při přehledném zpracování změn v odepisování majetku, při charakteristice odepisových skupin a při uvedení změn v odepisových sazbách při rovnoměrném odepisování a změn koeficientů při zrychleném odepisování.
- Časopisy Daně a právo v praxi a Účetnictví v praxi mi pomohly znázornit dané změny v daních z příjmů na příkladech vyskytujících se v praxi. Byly zde nastíněny situace kdy a jakým způsobem stanovit daňovou povinnost fyzických osob z minimálního základu daně, jakým způsobem se uplatňuje daňové zvýhodnění a slevy na dani, jak se stanovuje daňový bonus.
- Internetové stránky Ministerstva financí www.mfcr.cz a České daňové správy www.cds.cz mi umožnily přehledné zpracování postupu výpočtu daně z příjmů fyzických osob při využití společného zdanění manželů, především mi při výpočtech pomohl kalkulační vzorec uvedený na těchto internetových stránkách.

Na základě získaných informací jsem mohla uvést nejdůležitější změny v oblasti daně z příjmů v České republice, znázornit je na konkrétních příkladech, které se nejčastěji vyskytují v praxi a porovnat je se stavem, který byl před tím než dané změny vstoupily v platnost.

3. CÍL A METODIKA

1. Předmět zkoumání

Předmětem zkoumání jsou hlavní změny v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů se vstupem v platnost v roce 2004, 2005 a 2006 a jejich dopady na daňovou povinnost fyzických a právnických osob.

2. Hlavní cíl práce

Na základě výpočtů provést rozbor dopadů změn v oblasti daně z příjmů pro fyzické a právnické osoby.

3. Dílčí cíle

- Provést rozbor dopadů na daňovou povinnost podnikatelů – fyzických osob při zavedení minimálního základu daně a jeho každoročního zvyšování od jeho účinnosti v roce 2004 po rok 2006 se zohledněním všech dalších změn v novelách zákona o daních z příjmů.
- Provést rozbor přínosů v zavedení společného zdanění manželů, porovnat situace, kdy je a kdy není této instituce využito, poukázat na snížení daňové povinnosti a daňové úspory po zavedení společného zdanění manželů s účinností od roku 2005.
- Provést rozbor dopadů a přínosů zavedením slev na dani a daňového zvýhodnění na vyživované dítě s dopadem na daňovou povinnost poplatníků – podnikatelů i zaměstnanců. Ukázat výhody a nevýhody, porovnat výše daňových povinností subjektů před a po vstupu zákona v platnost.
- Zhodnotit změny v odpisování majetku, zhodnotit stav před novelou a po novele zákona o daních z příjmů s platností od 1. 1. 2005, poukázat na výhody a nevýhody.

4. Hypotézy

- Zavedení institutu minimálního základu daně neznamená, že každý podnikatel zaplatí určitou výši daňové povinnosti.
- Zavedení institutu společného zdanění manželů nemusí přinést daňovou úsporu každé rodině s dětmi.
- Zavedením slev na dani se snižuje daňová povinnost poplatníků.
- Zkrácení doby odepisování má za následek, že hodnota majetku se dříve zahrne do výdajů (nákladů).

5. Použité metody

Dopady změn v zákoně o daních z příjmů jsou ukázány na názorných příkladech nejčastěji se v praxi vyskytujících a provedeny výpočty pro rok 2004, 2005 a 2006.

6. Zdroje informací

- zákony, vyhlášky, předpisy
- odborná literatura
- internet

4. MINIMÁLNÍ ZÁKLAD DANĚ

4.1 Stanovení minimálního základu daně

Minimální základ daně je nový pojem platný od 1. 1. 2004 a použit prvně za zdaňovací období 2004. Je definován v § 7 c) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDP).

Minimální základ daně se použije pro fyzickou osobu, která má příjmy z podnikání a to:

- ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství (§ 7, odst 1a) ZDP)
- ze živnosti (§ 7, odst 1b) ZDP)
- z jiného podnikání podle zvláštních předpisů (§ 7, odst 1c) ZDP).

Celkový základ daně u těchto poplatníků musí činit alespoň 50 % částky, která se vypočte jako součin tří činitelů:

- všeobecného vyměřovacího základu podle zákona o důchodovém pojištění za kalendářní rok, který o dva roky předchází zdaňovacímu období,
- přepočítacího koeficientu podle zákona o důchodovém pojištění pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu,
- počtu kalendářních měsíců, v jejichž průběhu poplatník provozoval podnikatelskou nebo jinou samostatnou výdělečnou činnost.

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

Vypočtená částka se zaokrouhluje na celé stokoruny směrem dolů.

Uvedené veličiny stanovuje vláda svým nařízením, a to do konce září následujícího roku. Aby byla předem známa výše minimálního základu daně, vychází se vždy z veličin za kalendářní rok, který o dva roky předchází zdaňovacímu období. Pro určení minimálního základu daně za zdaňovací období roku 2004 se tudíž použijí částky za rok 2002.

Údaje za rok 2002 stanovila vláda nařízením č. 338/2003 Sb. takto:

- všeobecný vyměřovací základ činí 15 711 Kč,
- přepočítací koeficient 1,0717.

Z výše uvedených veličin se především vychází při výpočtu výše důchodů přiznávaných v roce 2004 - částka 15 711 Kč je průměrná mzda roku 2002, koeficient 1,0717 je poměr průměrné mzdy za 1. pololetí 2003 a průměrné mzdy za 1. pololetí roku 2002, součin těchto veličin tedy v podstatě je průměrnou mzdou roku 2002 valorizovanou dle mzdového vývoje na podmínky roku 2003. Minimální základ daně tedy odpovídá zisku ve výši poloviny průměrné mzdy.

Pro podnikatele, který podniká celý rok, bude minimální základ daně v roce 2004 činit:

$50 \% z (15\ 711 \times 1,0717 \times 12) = 101\ 024,87$ Kč, po zaokrouhlení na celé stokoruny dolů 101 000 Kč.

Za jeden měsíc provozování výdělečné činnosti v roce 2004 činí minimální základ daně 8 418,73935 Kč, po zaokrouhlení 8 400 Kč. S ohledem na zaokrouhlení na celé stokoruny dolů musíme minimální základ daně roku 2004 počítat jako 8 419 Kč za každý měsíc provozování výdělečné činnosti. Kdybychom minimální základ daně počítali jako 8 418 Kč za každý měsíc provozování výdělečné činnosti, stanovili bychom minimální základ daně chybně nižší o 100 Kč v případě 11 měsíců provozování výdělečné činnosti.

Za zdaňovací období roku 2005 se výše minimálního základu daně stanoví dle údajů obsažených v nařízení vlády č. 521/2004 Sb., kde je uveden:

- všeobecný vyměřovací základ za rok 2003 činí 16 769 Kč,
- přepočítací koeficient je ve výši 1,0665.

Minimální základ daně pro rok 2005 činí:

$50 \% z (16\ 769 \times 1,0665 \times 12) = 107\ 304,83$ Kč, po zaokrouhlení na celé stokoruny dolů 107 300 Kč.

Měsíční minimální základ daně činí 8 942,06925 Kč, po zaokrouhlení 8 900 Kč.

Pro výpočet pro jednotlivé měsíce používáme částku 8 942 Kč.

Pro zdaňovací období roku 2006 platí pro určení výše minimálního základu daně tyto údaje:

- všeobecný vyměřovací základ za rok 2004 činí 17 882 Kč,
- přepočítací koeficient je ve výši 1,0532.

Minimální základ daně pro rok 2006 činí:

50 % z $(17\,882 \times 1,0532 \times 12) = 112\,999,93$ Kč, po zaokrouhlení na celé stokoruny dolů 112 900 Kč.

Měsíční minimální základ daně činí 9 416,66 Kč, po zaokrouhlení 9 400 Kč.

Následující tabulka uvádí minimální základ daně v závislosti na počtu měsíců provozování výdělečné činnosti za období roku 2004, 2005 a 2006.

počet měsíců	2004	2005	2006
1	8 400	8 900	9 400
2	16 800	17 800	18 800
3	25 200	26 800	28 200
4	33 600	35 700	37 600
5	42 000	44 700	47 000
6	50 500	53 600	56 400
7	58 900	62 500	65 900
8	67 300	71 500	75 300
9	75 700	80 400	84 700
10	84 100	89 400	94 100
11	92 600	98 300	103 500
12	101 000	107 300	112 900

Z výše uvedeného je patrné, že minimální základ daně je částka pohyblivá, která je pro každé zdaňovací období stanovena znovu. Minimální základ daně pro rok 2006 je vyšší o 5 600,-- Kč oproti roku 2005 a o 11 900,-- Kč vyšší oproti roku 2004.

4.2 Na koho se minimální základ daně nevztahuje

Institut minimálního základu daně se nevztahuje na poplatníka s příjmy z výdělečné činnosti, na spolupracujícího manžela (manželku) nebo na ostatní spolupracující osoby ve zdaňovacím období

- ve kterém zahájil nebo ukončil podnikatelskou činnost,
- bezprostředně následujícím po zdaňovacím období, ve kterém zahájil podnikatelskou činnost.

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

Dále se institut minimálního základu daně nevztahuje na poplatníka:

- kterému byla stanovena daň paušální částkou podle § 7 a) ZDP,
- kterému náležel rodičovský příspěvek podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, a to i po část zdaňovacího období,
- kterému náležel příspěvek při péči o blízkou nebo jinou osobu podle zákona č. 100/1998 Sb., a to i po část zdaňovacího období,
- který byl poživatelem starobního důchodu, plného invalidního důchodu nebo částečného invalidního důchodu, a to i po část zdaňovacího období,
- který na počátku zdaňovacího období nedovršil věk 26 let a který se podle zákona č. 117/1995 Sb., soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem,
- který ve zdaňovacím období podá daňové přiznání podle § 38 gb) zákona o daních z příjmů (daňové přiznání při prohlášení nebo zrušení konkurzu) a který do konce téhož zdaňovacího období neukončil podnikatelskou činnost,
- který má ve zdaňovacím období nárok na slevu na dani podle § 35, § 35 a) a § 35 b) ZDP (jedná se o poplatníky, kteří zaměstnávají osoby se sníženou zdravotní schopností, a o poplatníky, kterým byl poskytnut příslib investiční pobídky),
- který uplatnil ve zdaňovacím období nárok na osvobození od daně podle § 4 odst. 1, písm. e) zákona o daních z příjmů (poplatník mající příjmy z provozu malých vodních elektráren do výkonu 1 MW, větrných elektráren, tepelných čerpadel atd.), nemá-li jiné příjmy uvedené v § 7,

- který nemá příjmy podle § 7 odst. 1 písm. a), b) nebo c) ZDP ve zdaňovacím období vyšší než 15 000 Kč.

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

Institut minimálního základu daně se rovněž nevztahuje na poplatníky daně z příjmů s příjmy z jiné samostatně výdělečné činnosti dle § 7 odst. 2 zákona o daních z příjmů, např. na spisovatele, autory, umělce, herce, zpěváky, znalce, tlumočníky, zprostředkovatele kolektivních sportů, správce konkurzní podstaty atd., a dále na poplatníky mající příjmy dle § 7 odst. 1d, což jsou podíly společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti na zisku.

4.3 Odvození daně z minimálního základu daně

Jak již bylo řečeno, minimální základ daně se vztahuje výhradně na poplatníky s příjmy dle § 7 odst.1 písm. a) až c) ZDP. Není přitom rozhodující, zda tito poplatníci vedou daňovou evidenci, nebo uplatňují výdaje procentem z příjmů anebo jsou účetní jednotkou a vedou účetnictví.

V žádném případě však nejde u těchto poplatníků o stanovení minimální daně z příjmů ani o stanovení minimálního dílčího základu daně z podnikání, ale jedná se o stanovení minimálního celkového základu daně, který se skládá z pěti dílčích základů daně, a vypočte se jako součet:

- dílčího základu daně ze závislé činnosti a z funkčních požitků,
- dílčího základu daně z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti,
- dílčího základu daně z příjmů z kapitálového majetku,
- dílčího základu daně z příjmů z pronájmu a
- dílčího základu daně z ostatních příjmů.

Pouze v případě, že fyzická osoba s příjmy dle § 7 odst. 1 písm. a) až c) ZDP má za zdaňovací období (kalendářní rok) celkový základ daně menší než zákonem stanovený minimální základ daně, použije tento institut minimálního základu daně.

Minimální základ daně se použije i na spolupracující osobu, pokud na ni budou převáděny příjmy a výdaje poplatníka s příjmy dle § 7 odst.1 písm. a) až c) ZDP.

Minimální základ daně za zdaňovací období roku 2004 a 2005 lze snížit o všechny odčitatelné položky dle § 15 ZDP, tzn. o:

- základní nezdanitelnou částku na poplatníka ve výši 38 040 Kč,
- částku na manželku (manžela) žijící s poplatníkem v domácnosti ve výši 21 720 Kč, pokud nemá vlastní příjem přesahující za zdaňovací období výši 38 040 Kč, je-li manželka (manžel) držitelkou průkazu mimořádných výhod III. stupně ZTP/P (zvláště těžké postižení s potřebou průvodce), zvyšuje se částka na 43 440 Kč,
- 50 040 Kč ročně, je-li poplatník držitelem průkazu ZTP/P
- hodnotu darů poskytnutých dle § 15 odst. 8 ZDP,
- úroky zaplacené ve zdaňovacím období z úvěru ze stavebního spoření dle § 15 odst. 10 ZDP,
- poplatníkem zaplacené příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem dle § 15 odst. 12 ZDP,
- poplatníkem zaplacené pojistné na soukromé životní pojištění dle § 15 odst. 13 ZDP.

V roce 2004 lze ještě minimální základ daně snížit o nezdanitelnou částku na vyživované dítě ve výši 25 560 Kč. V roce 2005 tato odčitatelná položka byla zrušena a na místo ní zavedeno daňové zvýhodnění na dítě, o které se snižuje až vypočtená daň, a to ve výši 6 000 Kč. V roce 2006 byla většina nezdanitelných částek zrušena a nahrazena slevami, o které se ponížuje výsledná daň. (Podrobnosti viz. kapitola číslo 6).

Minimální základ daně nelze snížit o položky odčitatelné od základu daně uvedené v § 34 ZDP, jako je odpočet daňové ztráty z předchozích zdaňovacích období, 30 % výdajů vynaložených na výuku žáků ve studijních a učebních oborech středních odborných učilišť, 100 % výdajů vynaložených při realizaci projektů výzkumu a vývoje a reinvestiční odpočet z titulu pořízení hmotného majetku (dosud neuplatněný ze zdaňovacích období nejpozději započatých v roce 2004).

Daňovou ztrátu zjištěnou podle § 5 a 23 dosaženou ve zdaňovacím období, ve kterém byl stanoven minimální základ daně, lze uplatnit dle § 34 ZDP v následujících pěti zdaňovacích obdobích za předpokladu, že poplatníkovi vznikne dostatečný základ daně. Poplatník, který je trvale na nižším než minimálním daňovém základu ztrátu nebude moci v podstatě uplatnit nikdy.

Příklad

Podnikatel vlastní živnostenské oprávnění, celý rok 2006 však živnost neprovozuje. Podnikatel měl však příjmy z pronájmu ve výši 80 000 Kč, tudíž má povinnost podat daňové přiznání. Vztahuje se na poplatníka institut minimálního základu daně?

Řešení

Protože fyzická osoba neměla daný rok žádné příjmy z podnikání dle § 7 odst 1 písm a) až c), jen příjmy z pronájmu dle § 9, institut minimálního základu daně se na ní nevztahuje.

Příklad

Fyzická osoba se rozhodla podnikat. Zvažovala, zda má zahájit podnikání v prosinci roku 2005 anebo až v lednu roku 2006. V prvních dvou letech podnikání předpokládá fyzická osoba, že bude v daňové ztrátě, protože bude rozjíždět své podnikání a nakoupí řadu náradí a pracovních pomůcek, jejichž cena převýší získané daňové příjmy.

Řešení

Pokud fyzická osoba zahájí podnikání v prosinci roku 2005, nebude se na ni v roce 2005 a 2006 vztahovat minimální základ daně, celkem tedy 13 měsíců.

Pokud zahájí podnikání v lednu roku 2006, nebude se na ni vztahovat minimální základ daně v roce 2006 a 2007, celkem tedy 24 měsíců.

Řešení vychází ze situace, že minimální základ daně se nevztahuje na zdaňovací období, ve kterém podnikatel zahájil nebo ukončil podnikatelskou činnost a na bezprostředně následující období po zdaňovacím období, ve kterém zahájil podnikatelskou činnost.

Z hlediska optimalizace výše daně bude pro fyzickou osobu výhodnější zahájit podnikání až od ledna 2006.

Příklad

Fyzická osoba měla za rok 2005 příjmy ze zaměstnání po odpočtu sraženého pojistného na sociální a zdravotní pojištění zaměstnavatelem ve výši 78 000 Kč. Dále obdržela za vydání publikace autorský honorář ve výši 30 000 Kč, uplatní výdaje procentem z příjmů ve výši 9 000 Kč. Bude se na ni vztahovat institut minimálního základ daně?

Řešení

Poplatník dosáhne za zdaňovací období následující základ daně:

- dílčí základ daně ze závislé činnosti ve výši	78 000 Kč,
- dílčí základ daně z jiné samostatné výdělečné činnosti ve výši	21 000 Kč,
- celkový základ daně	99 000 Kč.

Přestože je celkový základ daně nižší než 107 300 Kč, institut minimálního základu daně se na poplatníka nevztahuje, protože poplatník nemá příjmy podle § 7 odst. 1 písm. a) až c) ZDP. Autorské honoráře jsou zahrnuty v § 7 odst. 2 ZDP jako příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti. Proto bude daň odvozena ze základu daně 99 000 Kč. Stejně se bude postupovat i v následujících letech.

Příklad

Podnikatel A vykonával svoji živnost po celý rok 2006. Podle daňové evidence vykázal příjmy ve výši 150 000 Kč, výdaje ve výši 190 000 Kč, dosáhl tedy ztráty ve výši 40 000 Kč.

Podnikatel B vykonával svoji živnost taktéž celý rok 2006 a dosáhl shodou okolností stejných příjmů a výdajů. Kromě toho však měl ještě příjmy ze závislé činnosti, jeho dílčí základ daně ze závislé činnosti za rok 2006 činil 140 000 Kč.

Podnikatel C vykonával svoji živnost po celý rok 2006 a dosáhl příjmů ve výši 200 000 Kč, výdajů ve výši 87 090 Kč.

Jaký bude základ daně těchto podnikatelů, pokud podnikají již více jak tři roky?

Řešení

V roce 2006 byl stanoven minimální základ daně ve výši 112 900 Kč.

Podnikatel A dosáhl dílčího daňového základu příjmů z podnikání – daňové ztráty ve výši 40 000 Kč. Jeho celkový daňový základ bude tudíž na úrovni minimálního základu daně, tedy ve výši 112 900 Kč.

Podnikatel B vykázal daňovou ztrátu z podnikání ve výši 40 000 Kč, dílčí daňový základ příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků činí 140 000 Kč. Celkový základ daně je tudíž 140 000 Kč a daň bude počítána z vykázaného daňového základu.

Oba podnikatelé budou moci svoji vykázanou ztrátu ve výši 40 000 Kč uplatnit v následujících zdaňovacích obdobích jako odčitatelnou položku.

Podnikatel C dosáhl dílčího daňového základu příjmů z podnikání ve výši 112 910 Kč. Celkový základ daně je větší než stanovený minimální základ daně, proto bude daň počítána z podnikatelem vykázaného daňového základu.

Příklad

Pan X od roku 2004 marně hledal zaměstnaní, a tak v květnu 2005 začal podnikat. Jeho manželka podniká již od roku 2000, v roce 2005 v době od 1. 2. do 31. 3. byla v pracovní neschopnosti a činnost neprovozovala. Jejich dcera pobírala do května 2005 rodičovský příspěvek, protože celodenně pečovala o syna, ale rovněž má příjmy ze živnosti, kterou zahájila v roce 2001. Jaký bude základ daně u těchto podnikatelů?

Řešení

Na pana X se nebude minimální základ daně vztahovat, protože v roce 2005 zahájil podnikání. Jeho základ daně bude ve výši rozdílu mezi příjmy a výdaji. Minimální základ daně se na něho nebude vztahovat ani v následujícím období roku 2006.

Na manželku pana X se institut minimálního základu daně bude vztahovat, ale jen v poměrné výši a to za měsíce leden a duben až prosinec. Poměrná výše tedy bude činit ($10 \times 0,5 \times 16\,769 \times 1,0665 = 89\,420$ Kč) zaokrouhлено 89 400 Kč. Celkový základ daně paní X bude minimálně ve výši 89 400 Kč. Je však nutné prokázat, že podnikatelská činnost po dobu nemoci skutečně nebyla vykonávána.

Na dceru pana X se minimální základ daně nevztahuje, protože po část zdaňovacího období měla nárok na rodičovský příspěvek.

Příklad

Jaká bude daň podnikatele, který vykonával svoji podnikatelskou činnost po celý rok 2003, 2004, 2005 a 2006 a v daných letech činil jeho celkový základ daně 100 000 Kč? Podnikatel začal podnikat v roce 2000 a uplatňuje základní nezdánitelnou část a odečet na jedno vyživované dítě a podniká již od roku 2000.

Řešení

V roce 2003 nebyl stanoven žádný minimální základ daně. Daň byla počítaná z celkového vykázané daňového základu.

Základ daně	100 000
Základní odečet na poplatníka dle § 15 ZDP	38 040
Odečet na dítě	23 520
Základ daně po odečtu nezdánitelné části	38 440
Základ daně zaokrouhlený na stovky dolů	38 400
Daň ve výši 15 %	5 760

V roce 2004 činil minimální základ daně 101 000 Kč. Jelikož podnikatel vykázal celkový daňový základ nižší, musí použít institut minimálního základu daně. Zároveň vzrostla nezdánitelná část na dítě.

Základ daně	101 000
Základní odečet na poplatníka dle § 15 ZDP	38 040
Odečet na dítě	25 560
Základ daně po odečtu nezdánitelné části	37 400
Základ daně zaokrouhlený na stovky dolů	37 400
Daň ve výši 15 %	5 610

V roce 2005 činil minimální základ daně 107 300, a zároveň byla zrušena nezdanitelná část na děti a bylo zavedeno daňové zvýhodnění.

Základ daně	107 300
Základní odečet na poplatníka dle § 15 ZDP	38 040
Základ daně po odečtu nezdanitelné části	69 260
Základ daně zaokrouhlený na stovky dolů	69 200
Daň ve výši 15 %	10 380
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000
Výsledná daň	4 380

V roce 2006 činil minimální základ daně 112 900 Kč, zároveň byly zrušeny nezdanitelné části od základu daně, místo nich byly zavedeny slevy na dani a byly změněny sazby daně (viz kapitola číslo 6).

Základ daně	112 900
Základ daně zaokrouhlený na stovky dolů	112 900
Daň 12 %	13 548
Sleva na dani na poplatníka	7 200
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000
Výsledná daň	348

Jak je patrné, i když je zaveden institut minimálního základu daně, který se každý rok zvyšuje, nemusí to ještě znamenat, že poplatník zaplatí o to více na daních. Díky zvyšujícím se odpočtům na vyživované dítě, pozdější zavedení daňového zvýhodnění a slev na dani a nižších daňových sazeb se daň u poplatníka v našem příkladu naopak snižuje.

V roce 2003, kdy nebyl institut minimálního základu daně ještě stanoven, náš poplatník zaplatil na dani 5 760 Kč.

V roce 2004 činil minimální základ daně 101 000 Kč, nezdanitelná část na dítě vzrostla o 2 040 Kč. Díky tomu zaplatil náš poplatník na dani o 150 Kč méně než v roce 2003.

V roce 2005 činil minimální základ 107 300, to je o 6 300 Kč více než v předchozím roce, přesto náš poplatník zaplatil na dani o 1 380 Kč méně než v roce 2003 a o 1 230 Kč méně

než v roce 2004. To proto, že byla zrušena nezdanitelná část na dítě a zavedeno daňové zvýhodnění.

V roce 2006 činil minimální základ daně 112 900 Kč, to je o 5 600 více než v předchozím roce, ale protože byly zrušeny nezdanitelné části základu daně, a na místo nich zavedeny slevy na dani a také se snížila daň z příjmů, náš poplatník zaplatil na dani 348 Kč, to je o 5 412 Kč méně než v roce 2003 a 4 032 Kč méně než v roce předchozím.

Příklad

Jaká bude daň podnikatele, který vykonával svoji podnikatelskou činnost po celý rok 2005, a jeho celkový základ daně dosáhl výše 80 000 Kč? Podnikatel začal podnikat v roce 2000 a uplatňuje základní nezdanitelnou část, daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti a odečet na manželku, která je na mateřské dovolené a pobírá pouze rodičovský příspěvek.

Řešení

Základ daně ve výši minimálního ZD	107 300
Základní odečet na poplatníka dle § 15 ZDP	38 040
Nezdanitelná část na manželku	21 720
Základ daně po odečtu nezdanitelné části	47 540
Základ daně zaokrouhlený na stovky dolů	47 500
Daň ve výši 15 %	7 125
Daňové zvýhodnění na dvě děti	12 000
Sleva na dani	7 125
Daňový bonus	4 875
Výsledná daň	0

Přestože poplatník vychází z minimálního základu daně, daň k zaplacení mu žádná nevyjde, naopak ještě dostane vyplaceno 4 875 Kč na daňovém bonusu (podrobně viz. kapitola 6).

Výše daně počítané z minimálního základu daně je závislá na odčitatelných položkách a počtu dětí, na které se uplatňuje daňové zvýhodnění.

Příklad

Jaká bude daň podnikatele, který vykonával svoji podnikatelskou činnost po celý rok 2006, pokud jeho celkový základ daně činil 110 000 Kč? Podnikatel začal podnikat v roce 2002,

uplatňuje slevu na dani na poplatníka a na vyživovanou manželku bez vlastních příjmů, v roce 2006 si zaplatil 12 000 Kč na soukromé životní pojištění, 3x bezplatně daroval krev.

Řešení

Základ daně ve výši minimálního ZD	112 900
Nezdanitelná částka na životní pojištění	12 000
Uplatněná hodnota daru (jeden odběr 2000 Kč)	6 000
Základ daně po odečtu nezdanitelných částí	94 900
Základ daně zaokrouhlený na stovky dolů	94 900
Daň ve výši 12 %	5 760
Sleva na poplatníka	7 200
Sleva na vyživovanou manželku	4 200
Daň po slevách	0

Poplatník nedosáhl ze svého podnikání výše minimálního základu daně, proto je povinen daň počítat ze stanoveného minimálního základu daně. Jelikož uplatňuje odčitatelné položky na životní pojištění a poskytnuté dary a slevy na dani na manželku bez vlastních příjmů, vyšla mu daňová povinnost v nulové výši.

Příklad

Podnikatel vykázal v roce 2004 dílčí daňový základ z podnikání ve výši 90 000 Kč, a dílčí daňový základ z pronájmu ve výši 11 500 Kč. V roce 2003 dosáhl podnikatel ztráty ve výši 10 000. Jaký bude celkový daňový základ podnikatele a jaká bude daň, uplatňuje-li pouze základní nezdanitelnou část ze základu daně?

Řešení

Dílčí daňový základ z podnikání	90 000
Dílčí daňový základ z pronájmu	11 500
Celkový daňový základ	101 500
Daňová ztráta z roku 2003	10 000
Daňový základ po odečtu ztráty	91 500
Základní nezdanitelná část na poplatníka	38 040
Základ daně po odečtu nezdanitelné části	53 460
Základ daně zaokrouhlený na sta dolů	53 400

Celkový daňový základ podnikatele byl vyšší než stanovený minimální základ daně. Tudiž podnikatel může uplatnit daňovou ztrátu z předchozích let. Případným uplatněním ztráty se lze dostat pod minimální základ daně.

4.4 Stanovení daně paušální částkou

K optimalizaci daně z příjmů fyzických osob u drobných podnikatelů, kteří dosahují nízkého základu daně a musí zdanění odvozovat z minimálního základu daně, se nabízí možnost využití stanovení daně z příjmů fyzických osob paušální částkou podle ustanovení § 7a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

4.4.1 Základní podmínky pro uplatnění paušální daně

Aby mohl poplatník daně z příjmů fyzických osob využít stanovení daně paušální částkou, musí splnit následující podmínky:

- kromě příjmů osvobozených od daně z příjmů a příjmů zdanitelných zvláštní sazbou daně (srážkovou daní) mu plynou pouze příjmy podle § 7 odst. 1 písm. a) až c) ZDP, tedy:
 - příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
 - příjmy ze živnosti,
 - příjmy z jiného podnikání podle zvláštních předpisů, včetně úroků z vkladů na běžném účtu, který je podle podmínek banky určen k podnikání poplatníka (§ 8 odst. 1 písm. g) ZDP),
- v bezprostředně předcházejících třech zdaňovacích obdobích jeho roční výše příjmů dle § 7 odst. 1 písm. a) až c) nepřesáhla částku 1 mil. Kč (nejedná se o základ daně, ale o příjmy),
- poplatník provozuje podnikatelskou činnost bez zaměstnanců,
- poplatník nevyužívá spolupracujících osob,
- poplatník není účastníkem sdružení, které není právnickou osobou,

- poplatník není plátcem daně z přidané hodnoty.

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění pro rok 2005

4.4.2 Postup uplatnění paušální daně

Pokud poplatník splní výše uvedené podmínky, může nejpozději do 31. ledna běžného zdaňovacího období požádat formou žádosti místně příslušný finanční úřad o stanovení paušální daně.

V žádosti uvede poplatník předpokládané příjmy podle § 7 odst. 1 písm. a) až c) ZDP a předpokládané výdaje k těmto příjmům pro běžné zdaňovací období.

Do těchto předpokládaných příjmů zahrne poplatník i následující příjmy:

- příjmy z prodeje majetku, který byl vložen do obchodního majetku,
- příjmy ze zrušení rezervy vytvořené podle zákona o rezervách.

Do předpokládaných výdajů zahrne poplatník i následující výdaje:

- zůstatkovou cenu prodaného majetku, který lze daňově odepisovat,
- výši rezervy vytvořené pro příslušné zdaňovací období podle zákona o rezervách.

Rozdíl mezi předpokládanými příjmy a předpokládanými výdaji se upraví o výdaje uplatněné podle § 24 ZDP, u kterých odpadl právní důvod pro jejich uplatnění a o předpokládané nezdanitelné části základu daně podle § 15 ZDP (základní nezdanitelná částka na poplatníka, odpočty na manželku, invaliditu, studium apod.) a o daňové zvýhodnění podle § 35 c) ZDP (daňové zvýhodnění na vyživované děti žijící s poplatníkem v domácnosti).

Výše daně paušální částkou se určí v závislosti na výši předpokládaných příjmů, které jsou předmětem daně, kromě příjmů od daně osvobozených a příjmů, z nichž je daň vybírána zvláštní sazbou daně, a v závislosti na výši předpokládaných výdajů, nejméně však ve výši podle § 7 odst. 9 ZDP (výdaje stanovené procentem z příjmů), a to sazbou daně podle § 16

odst. 1 ZDP. Daň stanovená paušální částkou před uplatněním daňového zvýhodnění uvedeného v § 35 c) ZDP musí činit nejméně 600 Kč za zdaňovací období.

Správce daně stanoví daň paušální částkou po projednání s poplatníkem do 15. května běžného zdaňovacího období. Pokud tento termín nebude dodržen, nebo finanční úřad navrhne stanovit daň jinak než navrhuje poplatník a ten s tím nebude souhlasit, paušální daň stanovena nebude. Správce daně může daň paušální částkou stanovit i na více zdaňovacích obdobích, nejdéle však na tři období. O stanovení daně paušální částkou sepíše správce daně protokol o ústním jednání o stanovení daně paušální částkou. Součástí protokolu je i rozhodnutí vyhlášené při jednání, které musí obsahovat zejména:

- předpokládanou výši příjmů,
- předpokládanou výši výdajů,
- rozdíl mezi předpokládanými příjmy a předpokládanými výdaji,
- výši uplatněných nezdanitelných částek podle § 15 ZDP,
- výši daně a zdaňovací období, kterého se týká.

Takto stanovená daň se již nevyměřuje platebním výměrem. Pokud je daň stanovena paušální částkou, není poplatník povinen vést daňovou evidenci, ale poplatník je povinen vést jednoduchou evidenci o výši dosahovaných příjmů, výši pohledávek a o hmotném majetku používaném pro výkon činnosti. Daň stanovená paušální částkou je splatná nejpozději do 31. května běžného zdaňovacího období.

Příklad

Poplatník daně z příjmů fyzických osob splňuje podmínky pro stanovení daně paušální částkou, tzn. že má pouze příjmy z podnikání zařazené pod § 7 odst. 1 písm. a) až c) ZDP. Tento poplatník předpokládá za zdaňovací období roku 2005 dosažení zdanitelných příjmů z podnikání ve výši 350 000 Kč a k tomu prokazatelných výdajů ve výši 280 000 Kč. Poplatník uplatňuje pouze základní odpočet nezdanitelné částky ze základu daně ve výši 38 040 Kč.

Varianta A - poplatník vychází z minimálního základu daně pro rok 2005

základ daně (rozdíl mezi příjmy a výdaji)	70 000
minimální základ daně pro rok 2005	107 300

odpočet nezdanitelné částky	38 040
upravený základ daně	69 260
vypočtená daň z příjmů ve výši 15 %	10 380

Varianta B - poplatník využije paušální daně na základě podané žádosti do 31. 1. 2005
na finanční úřad

předpokládané příjmy	350 000
předpokládané výdaje	280 000
předpokládaný základ daně	70 000
odpočet nezdanitelné částky	38 040
upravený základ daně	31 960
stanovená daň z příjmů	4 785

Úspora při stanovení daně paušální částkou oproti použití minimálního základu daně činí 5 595 Kč ve prospěch poplatníka.

Důležité je znění § 7c odst. 4 písm. a) ZDP, totiž že použití minimálního základu daně se nevztahuje na poplatníka, kterému byla stanovena daň paušální částkou podle § 7 a) ZDP.

5. SPOLEČNÉ ZDANĚNÍ MANŽELŮ

Novela zákona o daních z příjmů účinná od 1. 1. 2005 přinesla novou možnost jak u manželů vyživujících alespoň jedno dítě za stanovených podmínek zmírnit či zprůměrovat negativní vliv klouzavě progresivní stupnice daňové sazby na celkovou daňovou povinnost manželů. A to zejména v případech, kdy má jeden z manželů příjmy a druhý nikoliv, či v případech, kdy jsou příjmy manželů značně rozdílné. Pak může být jejich celková daňová povinnost významně snížena.

Tato možnost je manželům dána prostřednictvím nového § 13 a) ZDP, nazvaného Výpočet daně ze společného základu daně manželů. Poprvé se uplatní pro zdaňovací období 2005. Manželé nejprve za oba shromáždí příjmy připadající na jednotlivé dílčí základy daně a s nimi související výdaje, stejně učiní i s nezdanitelnými částkami. Potom už každý samostatně vypočte daň z poloviny takto získaného základu daně po snížení. Když se manželé rozhodnou pro společný základ daně, budou muset každý samostatně podat daňové přiznání, ve kterém uvedou každý svou polovinu společného základu daně a nezdanitelných částek. Výhody společného zdanění ocení manželé v roce 2006, kdy budou společně podávat daňové přiznání za rok 2005.

Prvky společného zdanění manželů nebo rodinného zdanění lze nalézt v několika evropských zemích jako je např. Portugalsko, Švédsko, Německo, Francie, Rakousko, Belgie, Holandsko, Španělsko a Velká Británie.

5.1 Kdy lze společné zdanění uplatnit

Výpočet daně ze společného základu daně budou moci uplatnit manželé za těchto podmínek:

- oba manželé musí být poplatníky podle § 2 ZDP, tj. mít na území České republiky bydliště nebo se zde musí obvykle zdržovat (pobývat na území ČR alespoň 183 dní v roce), anebo může jít i o poplatníky s příjmy podle § 2 odst. 3, tj. fyzické osoby nerezidenty v České republice,
- musí vyživovat alespoň jedno dítě žijící s nimi v domácnosti.

Je-li alespoň jeden z manželů daňovým nerezidentem (tj. poplatníkem uvedeným v § 2 odst. 3 ZDP), musí být navíc splněna podmínka, že úhrn všech příjmů obou manželů ze zdrojů na území České republiky činí nejméně 90 % všech jejich příjmů s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně z příjmů nebo jsou od daně osvobozeny, nebo příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně.

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

Pojem domácnost je definován v § 115 občanského zákoníku, kde se říká - cituji: „Domácnost tvoří občané, kteří spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby“.

Za vyživované dítě poplatníka se podle § 35 c) odst. 6 ZDP považuje dítě vlastní, osvojené, dítě v péči, která nahrazuje péči rodičů, dítě druhého z manželů a vnuk (vnučka), pokud jeho (její) rodiče nemají příjmy, z nichž by mohli daňové zvýhodnění uplatnit, pokud je

a) nezletilým dítětem,

b) zletilým dítětem až do dovršení věku 26 let, jestliže nepobírá plný invalidní důchod a

1. soustavně se připravuje na budoucí povolání; příprava na budoucí povolání se posuzuje podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře,
2. nemůže se soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, nebo
3. z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

Společné zdanění mohou manželé uplatnit, pokud podmínku vyživování alespoň jednoho dítěte žijícího s nimi v domácnosti splní nejpозději poslední den zdaňovacího období, za které uplatňují společné zdanění, tj. poprvé dne 31. prosince 2005. Zákon nestanoví podmínku, že dítě musí manželé vyživovat po celé zdaňovací období. To znamená, že manželé mohou společné zdanění uplatnit, pokud kdykoli v průběhu zdaňovacího období v domácnosti vyživovali dítě (např. týden, měsíc, půl roku apod.). Manželé podmínku splní i např. v případě, kdy vyživovali dítě ve věku do 26 let, které s nimi žije ve společné domácnosti s tím, že dítě ukončilo v průběhu roku studium na vysoké škole a

poté nastoupilo do pracovního poměru. Společné zdanění mohou uplatnit i manželé, kteří vyživovali vnuka (vnučku), který s nimi žije ve společné domácnosti, pokud jeho rodiče nemají příjmy.

Společné zdanění mohou manželé uplatnit i v případě, že jeden z nich neměl příjmy, které jsou předmětem daně podle zákona o daních z příjmů (například pokud je manželka ženou v domácnosti).

5.2 Kdy nelze společné zdanění uplatnit

Manželé nebudou moci společné zdanění logicky uplatnit v případě, že nesplní výše uvedené podmínky (například budou bezdětní nebo budou mít dítě, které se však nepovažuje za vyživované).

Společné zdanění manželů nemohou uplatnit poplatníci, kteří žijí ve vztahu nazývaném jako druh/družka, neboť se nejedná o manžele. Vztah mezi druhem a družkou není žádným zákonem upraven. Z toho důvodu by bylo případné rozšíření tohoto postupu na druha/družku nekontrolovatelné a zcela nespravovatelné.

Přestože by výše uvedené podmínky splněny byly, jsou v § 13 a), odstavec 4 uvedeny další skutečnosti, kdy za zdaňovací období nelze uplatnit společné zdanění.

Společné zdanění manželů nelze uplatnit, jestliže alespoň jeden z manželů za dané zdaňovací období

- má stanovenou daň paušální částkou (podle § 7 a) ZDP),
- má povinnost stanovit minimální základ daně (podle § 7 c) ZDP),
- uplatňuje rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby (podle § 13 ZDP),
- uplatňuje algoritmus zdanění příjmů dosažených za více zdaňovacích období (podle § 14 ZDP),
- uplatňuje slevu na dani podle § 35 a) nebo 35 b) ZDP, (jde o slevu na dani z titulu investičních pobídek)

- má povinnost uplatnit postup uvedený v § 38 gb) ZDP (podat daňové přiznání při prohlášení, zrušení či při průběhu konkurzu).

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

5.3 Postup při společném zdanění manželů

Postup při společném zdanění manželů je poměrně jednoduchý. Společné zdanění uplatňuje každý z manželů ve svém daňovém přiznání, které podávají oba manželé ve stejné lhůtě pro podání daňového přiznání stanovené zákonem o správě daní a poplatků - do třech měsíců po uplynutí zdaňovacího období, tzn. do 31. 3. nebo do 30. 6. mají-li daňového poradce a podali na finanční úřad do 31. 3. plnou moc na podání daňového přiznání daňovým poradcem. V příloze k daňovému přiznání každý z manželů uvede údaje potřebné pro výpočet společného základu daně za oba manžele a každý z nich uvede do svého daňového přiznání polovinu společného základu daně, ze kterého se vypočte daň.

Společným základem daně se pro účely ZDP rozumí součet kladných dílčích základů daně (ne ztráty), tj.

- ze závislé činnosti podle § 6 ZDP,
- z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti podle § 7 ZDP,
- z kapitálového majetku podle § 8 ZDP,
- z pronájmu podle § 9 ZDP,
- z ostatních příjmů podle § 10 ZDP.

Pochopitelně do společného základu daně vstupují tyto dílčí základy daně upravené podle § 5 a 23 ZDP, tj. jako by se vypočítávaly pro každého z manželů samostatně.

Zároveň se společný základ daně poníží o nezdanitelné části základu daně podle § 15 za oba manžele, to je o:

- základní nezdanitelnou částku na poplatníka ve výši 38 040,
- částku na manželku (manžela) žijící s poplatníkem v domácnosti ve výši 21 720 Kč, pokud nemá vlastní příjem přesahující za zdaňovací období výši 38 040 Kč, je-li manželka (manžel) držitelkou průkazu mimořádných výhod III.

stupně ZTP/P (zvláště těžké postižení s potřebou průvodce), zvyšuje se částka na 43 440 Kč,

- 50 040 Kč ročně, je-li poplatník držitelem průkazu ZTP/P
- 7 140 Kč ročně, pobírá-li poplatník částečný invalidní důchod, 14 280 Kč, pobírá-li plný invalidní důchod,
- hodnotu darů poskytnutých dle § 15 odst. 8 ZDP,
- úroky zaplacené ve zdaňovacím období z úvěru ze stavebního spoření dle § 15 odst. 10 ZDP,
- poplatníkem zaplacené příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem dle § 15 odst. 12 ZDP,
- poplatníkem zaplacené pojistné na soukromé životní pojištění dle § 15 odst. 13 ZDP,
- zaplacené členské příspěvky člena odborové organizace.

Přitom platí, že nezdanitelné části základu daně podle § 15 může uplatnit i ten z manželů, který neměl zdanitelné příjmy, jestliže jinak splňuje podmínky stanovené pro jejich uplatnění.

Vykáže-li některý z manželů ve zdaňovacím období, ve kterém uplatňuje společné zdanění, u příjmů podle § 7 nebo § 9 (příjmy z podnikání, příjmy z pronájmu) daňovou ztrátu, uvede ji do svého daňového přiznání s tím, že příslušný dílčí základ daně je v tomto případě roven nule, tzn. že společný základ daně se o ztrátu vykázanou jedním z manželů nesníží. Tuto daňovou ztrátu si bude moci ten z manželů, který ji vykázal ve svém daňovém přiznání odečíst od svého základu daně podle § 34 v následujících pěti zdaňovacích obdobích, pokud v těchto zdaňovacích obdobích neuplatní společné zdanění manželů.

Obdobně postupuje poplatník v případě odpočtu podle § 34 odst. 3 (odpočet 30 % výdajů vynaložených na výuku žáků ve studijních a učebních oborech středních odborných učilišť a učebních oborech učilišť, které jsou součástí výchovně vzdělávací soustavy a tyto obory jsou uvedeny ve zvláštním právním předpisu). Tento odpočet si bude moci manžel (manželka) odečíst od svého základu daně v následujících zdaňovacích obdobích, kdy společné zdanění neuplatní.

Po uplynutí lhůty pro podání daňového přiznání nelze způsob stanovení základu daně a daně formou společného zdanění uplatněný v daňovém přiznání měnit. V dodatečném daňovém přiznání tedy nemohou manželé způsob stanovení daně podle § 13 a) změnit na klasický způsob, tj. na způsob, kdy každý z manželů uvede do daňového přiznání své příjmy a ty poté zdaní.

Příklad

Manželé splňují k 31. 12. 2005 všechny podmínky stanovené zákonem pro uplatnění společného zdanění. Manželka pečuje o roční dítě, je v domácnosti a nemá žádné zdanitelné příjmy, pobírá pouze rodičovský příspěvek. Manžel má příjmy ze závislé činnosti a pronájmu bytu. Celkovým základem daně u manžela bude součet dílčích základů podle § 6 (ze závislé činnosti) a § 9 (z pronájmu). Manželka bude mít daňový základ roven nule. Manželka si za zdaňovací období uplatní základní nezdanitelnou částku 38 040 Kč a další nezdanitelné částky podle § 15 ZDP (např. odpočet na soukromé životní pojištění, penzijní připojištění apod.). Manžel si také uplatní nezdanitelnou částku 38 040 Kč a dále odečet na manželku, která nemá vlastní příjmy, ve výši 21 720 Kč a další odečty dle § 15. Následně se sečtou dílčí základy daně obou manželů a dále se sečtou nezdanitelné částky podle § 15 u obou manželů. Součet dílčích základů daně obou manželů snížený o součet nezdanitelných částek obou manželů představuje společný základ daně. Polovinu tohoto společného základu daně si každý z manželů uvede ve svém daňovém přiznání a po uplatnění položek dle § 34 ZDP (odečet ztráty z předchozích let) vypočítá daň podle § 16 odst 1 ZDP.

Příklad

Porovnejme nyní, jak výše příjmů ovlivní částku ušetřenou na daních při použití společného zdanění manželů v roce 2005. Pro názornost budeme vycházet ze stejných podmínek, kdy manželé vyživují jedno dítě, manželka je na mateřské dovolené bez vlastních zdanitelných příjmů, pobírala nemocenské dávky přesahující částku 38 040 Kč, manžel má pouze příjmy z podnikání.

- A) Dílčí základ daně z podnikání 200 000 Kč
- B) Dílčí základ daně z podnikání 300 000 Kč
- C) Dílčí základ daně z podnikání 400 000 Kč

D) Dílčí základ daně z podnikání 500 000 Kč

Řešení:

A)	Manžel	Manželka	Společné zdanění
Celkový základ daně	200 000	0	200 000
Nezdanitelná část základu daně	38 040	38 040	76 080
Snížený základ daně	161 960	0	123 920
Rozdělení společného základu	61 960	61 960	
Daň (první daňové pásmo)	9 285	9 285	
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000	0	
Daňová povinnost	3 285	9 285	
Daňová povinnost za oba manžele dohromady		12 570	

Kdyby manželé nevyužili společného zdanění, manželka by nepodávala daňové přiznání, její daňová povinnost by byla nulová a daňová povinnost manžela by byla následující:

Celkový základ daně po odečtení odčitatelné položky	161 960
Daň (druhé daňové pásmo)	26 920
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000
Daňová povinnost	20 920

Při použití institutu společného zdanění manželů ušetří manželský pár na dani z příjmů 8 350 Kč. Tato daňová úspora je zapříčiněna tím, že manželka si mohla uplatnit základní nezdanitelnou část a zároveň se manžel díky rozdělení daňového základu na polovinu dostal z druhého daňového pásma do prvního.

B)	Manžel	Manželka	Společné zdanění
Celkový základ daně	300 000	0	300 000
Nezdanitelná část základu daně	38 040	38 040	76 080
Snížený základ daně	261 960	0	223 920
Rozdělení společného základu	111 960	111 960	
Daň (druhé daňové pásmo)	16 920	16 920	
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000	0	
Daňová povinnost	10 920	16 920	

Daňová povinnost za oba manžele dohromady 27 840

Kdyby manželé nevyužili společného zdanění, daňová povinnost manželky by byla nulová a daňová povinnost manžela by byla následující:

Celkový základ daně po odečtení odčitatelné položky	261 960
Daň (třetí daňové pásmo)	49 095
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000
Daňová povinnost	43 095

Díky využití institutu společného zdanění manželů ušetří manželský pár na dani z příjmů 15 255 Kč. Tato daňová úspora je zapříčiněna tím, že manželka si mohla uplatnit základní nezdanitelnou část a zároveň se manžel díky rozdělení daňového základu na polovinu dostal z třetího daňového pásma do druhého.

C)	Manžel	Manželka	Společné zdanění
Celkový základ daně	400 000	0	400 000
Nezdanitelná část základu daně	38 040	38 040	76 080
Snížený základ daně	361 960	0	323 920
Rozdělení společného základu	161 960	161 960	
Daň (druhé daňové pásmo)	26 920	26 920	
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000	0	
Daňová povinnost	20 920	26 920	
Daňová povinnost za oba manžele dohromady	47 840		

Kdyby manželé nevyužili společného zdanění, manželka by nepodávala daňové přiznání, její daňová povinnost by byla nulová a daňová povinnost manžela by byla následující:

Celkový základ daně po odečtení odčitatelné položky	361 960
Daň (čtvrté daňové pásmo)	76 244
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000
Daňová povinnost	70 244

Díky využití institutu společného zdanění manželů ušetří manželský pár na dani z příjmů 22 404 Kč. Tato daňová úspora je zapříčiněna tím, že manželka si mohla uplatnit základní nezdanitelnou část a zároveň se manžel díky rozdělení daňového základu na polovinu dostal ze čtvrtého daňového pásma do druhého.

D)	Manžel	Manželka	Společné zdanění
Celkový základ daně	500 000	0	500 000
Nezdanitelná část základu daně	38 040	38 040	76 080
Snížený základ daně	461 960	0	423 920
Rozdělení společného základu	211 960	211 960	
Daň (druhé daňové pásmo)	36 920	36 920	
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000	0	
Daňová povinnost	30 920	36 920	
Daňová povinnost za oba manžele dohromady	67 840		

Kdyby manželé nevyužili společného zdanění, manželka by nepodávala daňové přiznání, její daňová povinnost by byla nulová a daňová povinnost manžela by byla následující:

Celkový základ daně po odečtení odčitatelné položky	461 960
Daň (čtvrté daňové pásmo)	108 244
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000
Daňová povinnost	102 244

Díky využití institutu společného zdanění manželů ušetří manželský pár na dani z příjmů 34 404 Kč. Tato daňová úspora je zapříčiněna tím, že manželka si mohla uplatnit základní nezdanitelnou část a zároveň se manžel díky rozdělení daňového základu na polovinu dostal ze čtvrtého daňového pásma do druhého.

Jak je patrné z daného příkladu, čím větších daňových příjmů manžel dosahuje, tím větší je daňová úspora při použití společného zdanění manželů. Pokud bude mít manžel i manželka další odčitatelné položky dle § 15 ZDP jako je například odečet příspěvků na životní pojištění, penzijní připojištění, odečet úroků a podobně, bude daňová úspora ještě větší, neboť se sníží daňový základ a manželé se mohou dostat do nižšího daňového pásma.

Jakou částku na daních ušetří manželé při stejných příjmech a za stejných podmínek při využití společného zdanění manželů v roce 2006, kdy byly nezdanitelné části na dani nahrazeny slevami na dani a sníženy sazby daně?

Řešení:

A)	Manžel	Manželka	Společné zdanění
Celkový základ daně	200 000	0	200 000
Rozdělení společného základu	100 000	100 000	
Daň (první daňové pásmo)	12 000	12 000	
Sleva na dani na poplatníka	7 200	7 200	
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000	0	
Sleva na dítě	4 800	0	
Daňový bonus	1 200	0	
Daňová povinnost	0	4 800	
Daňová povinnost za oba manžele dohromady	3 600 (4 800 – 1 200)		

Kdyby manželé nevyužili společného zdanění, manželka by nepodávala daňové přiznání, její daňová povinnost by byla nulová a daňová povinnost manžela by byla následující:

Celkový základ daně	200 000
Daň (druhé daňové pásmo)	29 516
Sleva na dani na poplatníka	7 200
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000
Daňová povinnost	16 316

Při použití institutu společného zdanění manželů ušetří manželský pár na dani z příjmů 12 716 Kč. Tato daňová úspora je zapříčiněna tím, že manželka si mohla uplatnit slevu na dani na poplatníka a zároveň příjmy po rozdělení na polovinu byly zdaněny sazbou daně v prvním daňovém pásmu. Oproti roku 2005 zaplatí tato rodina při využití společného zdanění manželů na daních o 8 970 Kč méně.

B)	Manžel	Manželka	Společné zdanění
Celkový základ daně	300 000	0	300 000
Rozdělení společného základu	150 000	150 000	

Daň (druhé daňové pásmo)	20 016	20 016
Sleva na dani na poplatníka	7 200	7 200
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000	0
Daňová povinnost	6 816	12 816
Daňová povinnost za oba manžele dohromady	19 632	

Kdyby manželé nevyužili společného zdanění, daňová povinnost manželky by byla nulová a daňová povinnost manžela by byla následující:

Celkový základ daně	300 000
Daň (třetí daňové pásmo)	53 412
Sleva na dani na poplatníka	7 200
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000
Daňová povinnost	40 212

Díky využití institutu společného zdanění manželů ušetří manželský pár na dani z příjmů 20 580 Kč. Tato daňová úspora je zapříčiněna tím, že manželka si mohla uplatnit slevu na dani na poplatníka a zároveň se manžel díky rozdělení daňového základu na polovinu dostal z třetího daňového pásma do druhého. Oproti roku 2005 zaplatí tato rodina při využití společného zdanění manželů na daních o 8 208 Kč méně.

C)	Manžel	Manželka	Společné zdanění
Celkový základ daně	400 000	0	400 000
Rozdělení společného základu	200 000	200 000	
Daň (druhé daňové pásmo)	29 516	29 516	
Sleva na dani na poplatníka	7 200	7 200	
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000	0	
Daňová povinnost	16 316	22 316	
Daňová povinnost za oba manžele dohromady	38 632		

Kdyby manželé nevyužili společného zdanění, manželka by nepodávala daňové přiznání, její daňová povinnost by byla nulová a daňová povinnost manžela by byla následující:

Celkový základ daně	400 000
Daň (čtvrté daňové pásmo)	83 228
Sleva na dani na poplatníka	7 200
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000
Daňová povinnost	70 028

Díky využití institutu společného zdanění manželů ušetří manželský pár na dani z příjmů 31 396 Kč. Tato daňová úspora je zapříčiněna tím, že manželka si mohla uplatnit slevu na dani na poplatníka a zároveň se příjem díky rozdělení daňového základu na polovinu zdaňuje nikoli ve čtvrtém daňovém pásmu, ale sazbou daně druhého daňového pásma. Oproti roku 2005 zaplatí tato rodina při využití společného zdanění manželů na daních o 9 208 Kč méně.

D)	Manžel	Manželka	Společné zdanění
Celkový základ daně	500 000	0	500 000
Rozdělení společného základu	250 000	250 000	
Daň (třetí daňové pásmo)	40 912	40 912	
Sleva na dani na poplatníka	7 200	7 200	
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000	0	
Daňová povinnost	27 712	33 712	
Daňová povinnost za oba manžele dohromady	61 424		

Kdyby manželé nevyužili společného zdanění, manželka by nepodávala daňové přiznání, její daňová povinnost by byla nulová a daňová povinnost manžela by byla následující:

Celkový základ daně po odečtení odčitatelné položky	500 000
Daň (čtvrté daňové pásmo)	115 228
Sleva na dani na poplatníka	7 200
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000
Daňová povinnost	102 028

Díky využití institutu společného zdanění manželů ušetří manželský pár na dani z příjmů 40 604 Kč. Tato daňová úspora je zapříčiněna tím, že manželka si mohla uplatnit základní nezdanitelnou část a zároveň se manžel díky rozdělení daňového základu na polovinu

dostal ze čtvrtého daňového pásma do třetího. Oproti roku 2005 zaplatí tato rodina při využití společného zdanění manželů na daních o 6 416 Kč méně.

Jak je patrné z daného příkladu, čím větších daňových příjmů manžel dosahuje, tím větší je daňová úspora při použití společného zdanění manželů. Pokud bude mít manžel i manželka další odčitatelné položky dle § 15 ZDP jako je například odečet plateb na životní pojištění, penzijní připojištění, odečet úroků a podobně, bude daňová úspora ještě větší, neboť se sníží daňový základ a manželé se můžou dostat do nižšího daňového pásma. V roce 2006 je oproti roku 2005 daňová úspora vyšší, neboť došlo ke snížení daňových sazeb a jsou zavedeny slevy na dani na místo některých nezdanitelných částí základu daně.

Příklad

Manželé vyživují jedno dítě. Oba manželé měli ve zdaňovacím období 2005 pouze příjmy ze závislé činnosti. Hrubý příjem manžela činil 204 000 Kč sražené sociální a zdravotní pojištění 25 500 Kč, sražené zálohy na daň 16 860 Kč. Manželka dosáhla hrubého příjmu ve výši 180 000 Kč, sražené zálohy na pojistné 22 500 Kč, sražená záloha na daň 18 540 Kč. Daňové zvýhodnění na dítě uplatňuje manžel.

Řešení

	Manžel	Manželka	Společné zdanění
Hrubý příjem	204 000	180 000	
Soc. a zdrav. pojištění	25 500	22 500	
Základ daně	178 500	157 500	336 000
Odčitatelné položky	38 040	38 040	76 080
Snížený základ daně	140 460	119 460	259 920
Rozdělení společného základu	129 960	129 960	
Daň (druhé daňové pásmo)	20 520	20 520	
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000	0	
Sražené zálohy na daň	16 860	18 540	
Daňová povinnost/přeplatek	-2 340	1 980	
Celkový přeplatek za oba manžele dohromady		360	

Kdyby manželé nevyužili společného zdanění, daňová povinnost každého manžela zvlášť by byla následující:

	Manžel	Manželka
Základ daně	178 500	157 500
Odčitatelné položky	38 040	38 040
Snížený základ daně	140 460	119 460
Daň (první daňové pásmo)	22 620	18 420
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000	0
Sražené zálohy na daň	16 860	18 540
Daňová povinnost/přeplatek	-240	-120
Celkový přeplatek za oba manžele dohromady	360	

Jak je vidět z následujícího příkladu, pokud manželé dosahují podobných příjmů, jejich příjmy jsou zdaňovány stejnou sazbou daně, není zde žádný efekt z použití institutu společného zdanění manželů. Proto je efektivnější požádat svého zaměstnavatele o provedení ročního zúčtování a nepodávat daňové přiznání.

Při využití společného zdanění manželů často dojde k situacím, kdy jednomu z manželů vznikne přeplatek (z titulu sražených záloh daně z vyšších příjmů než uvedených v daňovém přiznání díky rozdělení daňového základu na druhého manžela) a druhému nedoplatek na dani (z titulu neplacení záloh, popřípadě odvádění záloh z nižších příjmů). Tuto situaci je možno řešit tím, že manžel s vykázaným přeplatkem zažádá finanční úřad o převedení části přeplatku na úhradu daňové povinnosti druhého z manželů a zažádá si o vrácení vzniklého rozdílu.

Příklad

Manželský pár vychovává dvě nezletilé děti. Žena je v plném invalidním důchodu, nemá žádné zdanitelné příjmy. Muž je zaměstnán, jeho roční hrubá mzda v roce 2005 činí 300 000 Kč, sražené zdravotní a sociální pojištění je ve výši 37 500 Kč, sražené zálohy na daň činí 28 020 Kč. Uplatňuje si daňové zvýhodnění na děti. Oba manželé zaplatili na své penzijní připojištění se státním příspěvkem dle potvrzení penzijního fondu o zaplacených příspěvcích 18 000. (Splňují podmínky dle zákona o daních z příjmů, maximálně lze od základu daně odečíst částku 12 000). Manžel daroval třikrát krev

(za jeden odběr lze odečíst 2 000 Kč od základu daně). Jaká bude daňová úspora manželů při použití institutu společného zdanění manželů?

Řešení

Dílčí základ daně manžela dle § 6 (příjmy ze zaměstnání) 262 500 Kč (300 000 – 37 500)

Celkový základ daně 262 500 Kč

	Manžel	Manželka	Společné zdanění
Celkový základ daně	262 500	0	262 500
Odčitatelné položky - základní	38 040	38 040	76 080
- plná invalidita	0	14 280	14 280
- penzijní připojištění	12 000	12 000	24 000
- dary (odběr krve)	6 000	0	6 000
Snížený základ daně	206 460	0	142 140
Rozdělení společného základu na polovinu	71 070	71 070	
Daň (první daňové pásmo)	10 650	10 650	
Daňové zvýhodnění na dvě děti	12 000	0	
- sleva na dani	10 650	0	
- daňový bonus	1 350	0	
Sražené zálohy na daň	28 020	0	
Daňová povinnost/přeplatek	- 29 370	+10 650	

Manželovi vyjde přeplatek ve výši 29 370 Kč, manželka má daňovou povinnost ve výši 10 650 Kč. Celkem tedy rodině vyjde přeplatek ve výši 18 720 Kč.

Manžel podá na finanční úřad žádost o převedení přeplatku ve výši 10 650 Kč na manželku, o 18 720 Kč si zažádá o vrácení.

Kdyby manželé nevyužili společného zdanění, manželka by nepodávala daňové přiznání, její daňová povinnost by byla nulová a daňová povinnost manžela by byla následující:

Celkový základ daně	262 500
Odčitatelné položky (38040+12000+6000)	56 040
Snížený základ daně	206 460
Daň (druhé daňové pásmo)	35 820
Daňové zvýhodnění na dvě děti	12 000

Sražené zálohy na daň	28 020
Daňová povinnost/přeplatek	-4 200

Pokud bude manžel podávat daňové přiznání, vyjde mu přeplatek ve výši 4 200 Kč.

Díky využití institutu společného zdanění manželů ušetří manželský pár na dani z příjmů 14 520 Kč. Tato daňová úspora je zapříčiněna tím, že manželka si mohla uplatnit základní nezdanitelnou část, odečet na invaliditu a odečet na penzijní připojištění a zároveň se manžel díky rozdělení daňového základu na polovinu dostal z druhého daňového pásma do prvního.

Jaká bude daňová úspora těchto manželů za stejných podmínek v roce 2006?

Řešení

	Manžel	Manželka	Společné zdanění
Celkový základ daně	262 500	0	262 500
Odčitatelné položky - penzijní připojištění	12 000	12 000	24 000
- dary (odběr krve)	6 000	0	6 000
Snížený základ daně	244 500	0	232 500
Rozdělení společného základu na polovinu	116 250	116 250	
Daň (první daňové pásmo)	13 944	13 944	
Sleva na dani na poplatníka	7 200	7 200	
Sleva na dani na plnou invaliditu	0	3 000	
Daňové zvýhodnění na dvě děti	12 000	0	
- z toho sleva na dani	6 744	0	
- daňový bonus	5 256	0	
Sražené zálohy na daň	24 912	0	
Daňová povinnost/přeplatek	- 30 168	+ 3 744	

Manželovi vyjde přeplatek ve výši 30 168 Kč, manželka má daňovou povinnost ve výši 3 744 Kč. Celkem tedy rodině vyjde přeplatek ve výši 26 424 Kč.

Manžel podá na finanční úřad žádost o převedení přeplatku ve výši 3 744 Kč na manželku, o 26 424 Kč si zažádá o vrácení.

Kdyby manželé nevyužili společného zdanění, manželka by nepodávala daňové priznání, její daňová povinnost by byla nulová a daňová povinnost manžela by byla následující:

Celkový základ daně	262 500
Odčitatelné položky (12000+6000)	18 000
Snížený základ daně	244 500
Daň (třetí daňové pásmo)	39 537
Sleva na dani na poplatníka	7 200
Daňové zvýhodnění na dvě děti	12 000
Sražené zálohy na daň	24 912
Daňová povinnost/přeplatek	- 4 575

Pokud bude manžel podávat daňové priznání, vyjde mu přeplatek ve výši 4 575 Kč.

Díky využití institutu společného zdanění manželů ušetří manželský pár na dani z příjmů 21 849 Kč. Tato daňová úspora je zapříčiněna tím, že manželka si mohla uplatnit slevu na dani na poplatníka a na invaliditu a odečet na penzijní připojištění a zároveň se manžel díky rozdělení daňového základu na polovinu dostal ze třetího daňového pásma do prvního.

V roce 2006 bude oproti roku 2005 daňová úspora o 7 329 Kč vyšší. Je to způsobeno snížením daňových sazeb, rozšířením daňových pásem a zavedením slev na dani.

Nevýhodou při společném zdanění manželů je skutečnost, že není možné uplatnit daňovou ztrátu dosaženou z podnikání nebo z pronájmu. Ten z manželů, kterému ztráta vznikla, si ji může uplatnit v následujících zdaňovacích obdobích, kdy nebude využívat společného zdanění manželů. Nemožnost odpočtu ztráty může vést k situaci, kdy se daňová zátěž rodiny využitím společného zdanění zvýší.

Příklad

Manželé vyživují jedno dítě. Manžel ve zdaňovacím období 2005 vykázal daňovou ztrátu z podnikání ve výši 90 000 Kč a základ daně z pronájmu ve výši 200 000. Manželka vykázala daňový základ z podnikání ve výši 140 000 Kč.

Řešení

	Manžel	Manželka	Společné zdanění
Dílčí základ daně z podnikání	-90 000	140 000	140 000
Dílčí základ daně z pronájmu	200 000	0	200 000
Celkový základ daně	110 000	140 000	340 000
Odčitatelné položky	38 040	38 040	76 080
Snížený základ daně	71 960	101 960	263 920
Rozdělení společného základu	131 960	131 960	
Daň (druhé daňové pásmo)	20 920	20 920	
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000	0	
Daňová povinnost	14 920	20 920	
Daňová povinnost za oba manžele dohromady	35 840		

Kdyby manželé nevyužili společného zdanění, daňová povinnost každého manžela zvlášť by byla následující:

	Manžel	Manželka
Základ daně z podnikání	200 000	140 000
Vykázaná ztráta z pronájmu	90 000	0
Celkový základ daně	110 000	140 000
Odčitatelné položky	38 040	38 040
Snížený základ daně	71 960	101 960
Daň (první daňové pásmo)	10 785	15 285
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000	0
Daňová povinnost	4 785	15 285
Daňová povinnost za oba manžele dohromady	20 070	

Při použití společného zdanění manželů by se daňová zátěž rodiny zvýšila o 15 770 Kč pro dané zdaňovací období oproti situaci, kdy každý z manželů zdaní své příjmy samostatně. Je tedy nutné, aby manželé vždy dobře zvážili a propočítali, zda je pro ně společné zdanění výhodné či nikoli.

6. SLEVA NA DANI, DAŇOVÉ BONUSY

6.1 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě

Zákonem č. 669/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, byla od 1. 1. 2005 zrušena nezdanitelná část základu daně na vyživované dítě v domácnosti ve výši 25 560 Kč na jedno dítě a nahradil ji nový institut daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící s poplatníkem ve společné domácnosti. Podmínky uplatnění daňového zvýhodnění jsou upraveny v nových ustanoveních zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen ZDP) a to v ustanovení § 35 c) a 35 d).

Daňové zvýhodnění na dítě, na rozdíl od nezdanitelné části základu daně, se odčítá ve stanovené výši nikoliv od základu daně, ale přímo od vypočtené daně, a nebo v jednotlivých kalendářních měsících u zaměstnanců od vypočtené zálohy na daň.

Daňová úleva spočívá v tom, že vypočtená daň (u zaměstnance měsíční záloha na daň) se sníží o stanovenou částku daňového zvýhodnění (slevu na dani) a je-li u poplatníka s nižšími příjmy vypočtená daň nižší než částka daňového zvýhodnění, má poplatník nárok nově i na vyplacení daňového bonusu (nevyužití částky daňového zvýhodnění).

6.1.1 Nárok na daňové zvýhodnění

Ustanovení § 35 c) zákona o daních z příjmů vymezuje:

1. nárok na uplatnění daňové zvýhodnění na vyživované dítě v domácnosti pro všechny poplatníky - fyzické osoby s výjimkou
 - poplatníka, který uplatňuje slevu na dani dle § 35 a) nebo 35 b) (sleva ve vazbě na poskytnuté investiční pobídky) a
 - poplatníka uvedeného v § 2 odst. 3 ZDP (daňoví nerezidenti), pokud úhrn všech jeho příjmů ze zdrojů na území ČR činí méně než 90 % všech jeho příjmů s výjimkou příjmů od daně osvobozených, příjmů, které nejsou předmětem daně a příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně;

2. výši daňového zvýhodnění na jedno dítě žijící s poplatníkem v domácnosti na 6 000 Kč ročně. Jedná-li se o dítě, které je držitelem průkazu ZTP/P, zvyšuje se částka daňového zvýhodnění na dvojnásobek, tedy na 12 000 Kč.

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

6.1.2 Forma daňového zvýhodnění

Daňové zvýhodnění se uplatňuje buď formou

- slevy na dani,
- slevy na dani a daňového bonusu nebo
- daňového bonusu.

Vzhledem k tomu, že daňové zvýhodnění uplatňuje poplatník až při výpočtu daně, nikoliv jako nezdánitelnou částku ze základu daně, použije částku daňového zvýhodnění v závislosti na výši daně jako slevu na dani nebo jako daňový bonus.

1. V případě, že částka vypočtené daně je vyšší než je částka daňového zvýhodnění, uplatní poplatník celou částku daňového zvýhodnění jako slevu na dani.
Výše slevy na dani není zákonem výslovně limitována, limitem je pouze celková výše daňového zvýhodnění dle počtu dětí žijících s poplatníkem v domácnosti (6 000 Kč ročně na jedno dítě x počet dětí vyživované poplatníkem).
2. Je-li částka vypočtené daně nižší než částka daňového zvýhodnění, pak do výše daně uplatňuje poplatník slevu na dani, zbylou část daňového zvýhodnění uplatní poplatník jako daňový bonus.
3. Je-li vypočtená daň v nulové výši, pak celou částku daňového zvýhodnění uplatní poplatník jako daňový bonus.

Výše daňového bonusu je limitována - dle ustanovení § 35 c) odst. 3 zákona o daních z příjmů je stanovena maximální částka daňového bonusu ve výši 30 000 Kč ročně. Daňový bonus může poplatník uplatnit, pokud jeho výše činí alespoň 100 Kč.

Poskytnutí daňového bonusu je dále omezeno podmínkou celkové výše příjmů poplatníka za zdaňovací období. Daňový bonus může uplatnit pouze poplatník, který měl ve zdaňovacím období příjem dle § 6 (příjmy ze závislé činnosti), § 7 (příjmy z podnikání), § 8 (příjmy z kapitálového majetku) nebo § 9 (příjmy z pronájmu) zákona o daních z příjmů alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy. U poplatníka, který má příjmy pouze podle § 9, nesmí výdaje převýšit tyto příjmy. Do těchto příjmů se nezahrnují příjmy od daně osvobozené a příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně.

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

6.1.3 Vymezení pojmu „vyživované dítě“

Za vyživované dítě poplatníka se pro účely zákona o daních z příjmů považuje dítě vlastní, osvojené, dítě v péči, která nahrazuje péči rodičů, dítě druhého z manželů a vnuk (vnučka), pokud jeho (její) rodiče nemají příjmy, z nichž by mohli daňové zvýhodnění uplatnit, pokud je

- nezletilým dítětem,
- zletilým dítětem až do dovršení věku 26 let, jestliže nepobírá plný invalidní důchod a
 - soustavně se připravuje na budoucí povolání; příprava na budoucí povolání se posuzuje podle zákona o státní sociální podpoře,
 - nemůže se soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, nebo
 - z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

Dítě musí poplatník vyživovat ve své domácnosti. Dočasný pobyt dítěte mimo domácnost ani rozdílné trvalé bydliště nemá vliv na uplatnění daňového zvýhodnění (např. pobyt na koleji během studia).

Vyživuje-li dítě v jedné domácnosti více poplatníků, může daňové zvýhodnění uplatnit ve zdaňovacím období nebo v tomtéž kalendářním měsíci zdaňovacího období jen jeden z nich. Pokud jeden z manželů uplatňoval daňové zvýhodnění ve zdaňovacím období nebo

v tomtéž kalendářním měsíci zdaňovacího období u svého plátce daně (zaměstnavatele), nemůže toto zvýhodnění při postupu podle § 13a (společné zdanění manželů) uplatnit druhý z manželů.

Poplatníkovi, který vyživuje dítě jen jeden kalendářní měsíc nebo několik kalendářních měsíců ve zdaňovacím období, lze poskytnout daňové zvýhodnění ve výši 1/12 za každý kalendářní měsíc, na jehož počátku byly splněny podmínky pro jeho uplatnění. Daňové zvýhodnění lze uplatnit již v kalendářním měsíci, ve kterém se dítě narodilo nebo ve kterém začíná soustavná příprava dítěte na budoucí povolání, anebo ve kterém bylo dítě osvojeno nebo převzato do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu.

Poplatník, který je povinen podat daňové přiznání nebo který se tak rozhodl učinit, uplatní daňový bonus v daňovém přiznání a požádá místně příslušného správce daně o jeho vyplacení. Při výplatě daňového bonusu postupuje správce daně obdobně jako při vrácení přeplatku podle zvláštního právního předpisu o správě daní a poplatků.

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

6.1.4 Podmínky pro poskytnutí měsíčního daňového zvýhodnění

V § 35 d) ZDP jsou stanoveny podmínky pro poskytnutí měsíčního daňového zvýhodnění poplatníkovi (zaměstnanci) s příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků u plátce (zaměstnavatele) při výpočtu jeho daňové povinnosti v jednotlivých měsících a v ročním zúčtování daně a daňového zvýhodnění. Základní podmínkou pro poskytnutí daňového zvýhodnění a daňového bonusu zaměstnanci je to, že u zaměstnavatele podepíše prohlášení k dani podle § 38 k) odst. 4 ZDP, a prokáže nárok na uplatnění daňového zvýhodnění (potvrzením druhého z manželů, že on tento nárok neuplatňuje, potvrzením o studiu dítěte a další).

V jednotlivých měsících má poplatník nárok na měsíční daňové zvýhodnění ve výši 1/12 celkové roční částky, tedy 500 Kč měsíčně na vyživované dítě v domácnosti, jde-li o dítě, které je držitelem průkazu ZTP/P je částka dvojnásobná, tedy 1 000 Kč.

Měsíční sleva na dani náleží zaměstnanci maximálně do výše zálohy na daň vypočtené podle zákona. O poskytnutou slevu zaměstnavatel sníží odvod záloh na daň za příslušný kalendářní měsíc správci daně. To znamená, bude-li částka měsíčního daňového zvýhodnění u zaměstnance nižší než vypočtená záloha na daň, srazí zaměstnavatel ze mzdy zaměstnance jen zálohu po slevě.

Ke vzniku měsíčního daňového bonusu dojde, bude-li výše měsíčního daňového zvýhodnění na dítě u zaměstnance vyšší než částka zálohy na daň vypočtené dle zákona za příslušný měsíc. Nárok na výplatu daňového bonusu je u zaměstnance podmíněn výší jeho příjmů (hrubé mzdy). Plátce daně je povinen vyplatit poplatníkovi měsíční daňový bonus při výplatě příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků jen tehdy, jestliže úhrn těchto příjmů, vyplacený nebo zúčtovaný plátcem daně za příslušný kalendářní měsíc, dosáhl u poplatníka výše minimální mzdy. Nedosáhne-li u zaměstnance jeho měsíční příjem alespoň výše minimální mzdy, vypočtenou měsíční zálohu sníží zaměstnavatel jen o částku měsíční slevy na dani a měsíční daňový bonus zaměstnanci nevyplatí.

Částka měsíčního daňového bonusu je limitována a měsíční daňový bonus lze vyplatit maximálně ve výši 2 500 Kč. Měsíční daňový bonus lze vyplatit, pokud jeho výše činí alespoň 50 Kč.

Měsíční daňový bonus má zaměstnavatel povinnost vyplatit zaměstnanci při výplatě mzdy a o vyplacený měsíční bonus sníží odvod záloh na daň za příslušný kalendářní měsíc (úhrn sražených záloh u všech zaměstnanců). Pokud výše vyplacených bonusů jednotlivým poplatníkům přesáhne celkovou výši plátcem sražených záloh na daň, je plátce daně povinen vyplatit jednotlivým zaměstnancům částky daňových bonusů ze svých prostředků a o vrácení částky vyplacené ze svých prostředků požádá místně příslušného správce daně, a to na tiskopise vydaném Ministerstvem financí – Žádost podle § 35 d) odst. 5 zákona o daních z příjmů o poukázání chybějící částky vyplacené plátcem daně poplatníkům na měsíčních daňových bonusech.

Výši minimální mzdy stanovuje vláda svým nařízením. Poskytování minimální mzdy fyzické osobě v pracovním poměru nebo obdobném pracovním vztahu je upraveno

nařízením vlády č. 303/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů (nařízením vlády č. 699/2004 Sb. bylo nařízení vlády č. 303/1995 Sb. změněno s účinností od 1. 1. 2005).

Od 1. 1. 2005 činí částka minimální mzdy za každou hodinu odpracovanou zaměstnancem 42,50 Kč a výše minimální mzdy pro zaměstnance odměňovaného měsíční mzdou byla stanovena na 7 185 Kč.

Vzhledem k tomu, že za příjmy ze závislé činnosti se považují nejen příjmy z pracovního poměru, resp. obdobného pracovního vztahu, ale i jiné příjmy ve smyslu ustanovení § 6 odst. 1 písm. a) až d) zákona o daních z příjmů (např. příjmy z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, příjmy za práci společníka nebo jednatele společnosti s ručením omezeným nebo odměny člena statutárního orgánu), vydalo Ministerstvo financí pokyn č. D – 274 čj. 53/97752/2004 - 532 k postupu při výplatě měsíčních daňových bonusů ve zdaňovacím období 2005.

Dle uvedeného pokynu bude podmínka příjmů ve výši minimální mzdy vždy splněna u zaměstnance v pracovním poměru, resp. v obdobném pracovním vztahu, a to i když odpracuje pouze část měsíce resp. pracovní směny a jeho příjem bude nižší než částka stanovená v § 2 odst. 1 písm. b) citovaného nařízení vlády č. 303/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tedy částka ve výši 7 185 Kč stanovená jako minimální mzda pro zaměstnance odměňovaného měsíční mzdou (krácené na 75 % této částky u příjemce částečného invalidního důchodu nebo na 50 % u příjemce plného invalidního důchodu).

Ve všech ostatních případech (např. příjmy z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, příjmy za práci společníka nebo jednatele společnosti s ručením omezeným nebo odměny člena statutárního orgánu) je podmínkou pro výplatu bonusu příjem zaměstnance alespoň ve výši minimální mzdy v částce 7 185 Kč s přihlédnutím ke krácení stanovenému ve výše citovaném nařízení vlády v případě, že se jedná o zaměstnance, který je poživatelem plného nebo částečného invalidního důchodu. Tak například zaměstnanec, který neodpracuje v měsíci žádnou směnu ani její část a bude mít příjem z jiného titulu (např. doplatky mzdy, odměny) ve výši nižší než částka stanovená v § 2 odst. 1 písm. b) citovaného nařízení vlády, nebude mít na výplatu daňového bonusu nárok.

Zdroj: Pokyn č. D – 274 k postupu při výplatě měsíčních daňových bonusů ve zdaňovacím období 2005

Celkovou výši daňového zvýhodnění (daňového bonusu) zaměstnavatel vypořádá na žádost zaměstnance po skončení zdaňovacího období v rámci ročního zúčtování záloh a zúčtování daňového zvýhodnění a nebo si ji vypořádá sám poplatník ve svém daňovém přiznání u správce daně.

Při ročním zúčtování záloh a daňového zvýhodnění plátce daně u poplatníka nejdříve vypočtenou daň sníží o slevu na dani a takto vyčíslenou daň po slevě porovná s úhrnem záloh na daň po slevě. Dále porovná daňový bonus s úhrnem již vyplacených měsíčních daňových bonusů. Jestliže je úhrn částek vyplacených na měsíčních daňových bonusech vyšší než daňový bonus, sníží plátce daně o přeplacenou částku na daňovém bonusu vypočtenou částku přeplatku na dani po slevě. Jestliže je úhrn částek vyplacených na měsíčních daňových bonusech nižší, než daňový bonus, zvýší plátce daně o nevyplacenou částku na daňovém bonusu vypočtenou částku přeplatku na dani po slevě nebo sníží nevyplacenou částku na daňovém bonusu o vypočtenou částku nedoplatku na dani po slevě.

Přeplatek na dani, doplatek na daňovém bonusu nebo přeplatek na dani a doplatek na daňovém bonusu (dále jen "doplatek ze zúčtování"), který vznikl provedením ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění vyplatí plátce daně poplatníkovi nejpozději při zúčtování mzdy za březen, je-li úhrnná částka doplatku vyšší než 50 Kč. Případný nedoplatek ze zúčtování plátce daně poplatníkovi nesráží.

Za poskytnutí daňového zvýhodnění odpovídá plátce daně obdobně jako za vrácení přeplatku na dani nebo na záloze (§ 38i). Pokud plátce daně poskytne na daňovém zvýhodnění částky vyšší než je stanoveno, budou se na něm tyto částky vymáhat obdobně, jako jím nezaplacená daň a rovněž bude povinen zaplatit z dlužné částky sankci ve výši, v jaké by byl povinen zaplatit tuto sankci z dlužné částky daně podle zvláštního právního předpisu o správě daní.

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

6.2 Slevy na dani

Od roku 1993 se daňový základ snižoval o nezdánitelné části základu daně. Tyto položky se každý rok zvyšovaly, od roku 2001 – 2005 byly ve stejné výši. Novela zákona o daních z příjmů účinná od 1. 1. 2006 však přinesla velké změny, všechny nezdánitelné částky podle § 15 odst. 1 ZDP byly zrušeny a na místo nich byly zavedeny slevy na dani. Podstatný rozdíl je v tom, že nezdánitelné části základu daně se odečítaly od celkového daňového základu, avšak o slevy na dani se sníží až vypočtená daň. Na tomto způsobu snížení daňové povinnosti nejvíce získají ti poplatníci, kteří mají nízký základ daně. Čím větší bude mít poplatník základ daně, tím pro něho bude přechod z nezdánitelných částek ke slevám na dani méně výhodný.

Z nezdánitelných částek snižujících základ daně zůstaly pouze nezdánitelné částky z titulu:

- poskytnutí darů na zákonem vymezené účely a zákonem vymezeným subjektům
- uplatnění úroků z úvěru ze stavebního spoření, úroků z hypotečního úvěru snížených o státní příspěvek poskytnutý podle zvláštních právních předpisů, úvěr musí být použit na financování bytových potřeb
- uplatnění zaplaceného pojistného na penzijní připojištění se státním příspěvkem
- uplatnění zaplaceného pojistného na soukromé životní pojištění
- uplatnění zaplacených členských příspěvků odborové organizaci

Do roku 2005 se daňový základ snižoval dle § 15 odst. 1 ZDP o tyto nezdánitelné části

- základní nezdánitelnou částku na poplatníka ve výši 38 040 Kč,
- částku na manželku (manžela) žijící s poplatníkem v domácnosti ve výši 21 720 Kč, pokud nemá vlastní příjem přesahující za zdaňovací období výši 38 040 Kč, je-li manželka (manžel) držitelkou průkazu mimořádných výhod III. stupně ZTP/P (zvláště těžké postižení s potřebou průvodce), zvyšuje se částka na 43 440 Kč,
- 50 040 Kč ročně, je-li poplatník držitelem průkazu ZTP/P
- 7 140 Kč ročně, pobírá-li poplatník částečný invalidní důchod z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění
- 14 280 Kč ročně, pobírá-li poplatník plný invalidní důchod nebo jiný důchod z důchodového pojištění dle zákona o důchodovém pojištění
- 11 400 Kč ročně u poplatníka po dobu, po kterou se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, a to až do dovršení

- věku 26 let nebo po dobu prezenční formy studia v doktorském studijním programu, který poskytuje vysokoškolské vzdělání až do dovršení věku 28 let
- do 31. 12. 2004 částku ve výši 25 560 Kč na vyživované dítě žijící ve společné domácnosti

Od 1. 1. 2006 jsou dle § 35ba) ZDP zavedeny tyto roční slevy na dani:

- 7 200 Kč na poplatníka
- 4 200 Kč na manželku (manžela) žijící s poplatníkem v domácnosti, pokud nemá vlastní příjem přesahující za zdaňovací období výši 38 040 Kč, je-li manželka (manžel) držitelkou průkazu mimořádných výhod III. stupně ZTP/P (zvláště těžké postižení s potřebou průvodce), zvyšuje se částka na 8 400 Kč
- 9 600 Kč, je-li poplatník držitelem průkazu ZTP/P
- 1 500 Kč, pobírá-li poplatník částečný invalidní důchod z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění
- 3 000 Kč, pobírá-li poplatník plný invalidní důchod nebo jiný důchod z důchodového pojištění dle zákona o důchodovém pojištění
- 2 400 Kč u poplatníka po dobu, po kterou se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, a to až do dovršení věku 26 let nebo po dobu prezenční formy studia v doktorském studijním programu, který poskytuje vysokoškolské vzdělání až do dovršení věku 28 let

Poplatník může uplatnit snížení daně o částku ve výši jedné dvanáctiny za každý kalendářní měsíc, na jehož počátku byly podmínky pro uplatnění nároku na snížení daně splněny.

Podmínky, za kterých lze uvedené slevy na dani uplatnit, zůstaly stejné jako dříve při uplatňování nezdanitelných částek. Narozdíl od daňového zvýhodnění na vyživované dítě však tyto slevy na dani nemají charakter daňového zvýhodnění, což znamená, že pokud je daň nižší než je nárok na slevu, daňový bonus nevzniká, uvedené slevy na dani je možné odečítat jen do výše daňové povinnosti. Slevy na dani nelze převést do následujících let.

Vzhledem k tomu, že vedle sebe lze uplatnit více než jednu slevu na dani, stanovil zákon v § 35c odst. 1 ZDP prioritu jejich uplatnění tak, že poplatník nejdříve sníží daň o slevy

na dani dle § 35 ba) (na poplatníka apod.) a poté až uplatní daňové zvýhodnění na vyživované dítě.

6.3 Sazby daně

Po několika letech, kdy se u fyzických osob daňová pásma a sazby daně neměnily (naposledy v roce 2001), došlo s účinností od roku 2006 k rozšíření prvního daňového pásma (ostatní hranice daňových pásem zůstaly zachovány) a ke snížení sazby daně v prvním a druhém daňovém pásmu (zbylé dvě zůstaly stejné). Daň ze základu daně sníženého o nezdanitelnou část základu daně a o odčitatelné položky zaokrouhleného na stovky dolů tedy činí:

Základ daně		Daň	Ze základu přesahujícího
od Kč	do Kč		
0	121 200	12 %	
121 200	218 400	14 544 Kč + 19 %	121 200 Kč
218 400	331 200	33 012 Kč + 25 %	218 400 Kč
331 200	a více	61 212 Kč + 32 %	331 200 Kč

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění od 1. 1. 2006

Do roku 2005 včetně byly platné tyto sazby daně z příjmů:

Základ daně		Daň	Ze základu přesahujícího
od Kč	do Kč		
0	109 200	15 %	
109 200	218 400	16 380 + 20 %	109 200 Kč
218 400	331 200	38 220 Kč + 25 %	218 400 Kč
331 200	a více	66 420 Kč + 32 %	331 200 Kč

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění do 31. 12. 2005

Příklad

Zaměstnanec měl po celý rok 2005 měsíční hrubý příjem ve výši 10 000 Kč. U plátce daně měl podepsané prohlášení, uplatnil nárok na odečet základní nezdánitelné částky a daňové zvýhodnění na dvě vyživované nezletilé děti žijící s ním v domácnosti. Po skončení roku požádal poplatník zaměstnavatele o provedení ročního zúčtování. Výpočet je proveden pro porovnání pro rok 2004, 2005 a 2006.

Řešení

Rok 2004

	Příjem poplatníka v jednotlivých měsících	Celkový příjem poplat. za rok (roční zúčtování)
Úhrn příjmů	10 000	120 000
Pojistné	1 250	15 000
Základ daně	8 750	105 000
Základní nezdánitelná částka	3 170	38 040
Nezdánitelná část na dvě děti	4 260	51 120
Základ daně po snížení	1 320	15 840
Základ daně - zaokrouhlený	1 400	15 800
Daň	210	2 370

Měsíčně zaměstnanci náleží k výplatě 8 540 Kč (10000-1250-210).

Při ročním zúčtování činí daň 2 370 Kč, záloha na daň sražená v jednotlivých měsících činí celkem 2 520 Kč (12x210). Zaměstnanci vznikl přeplatek na dani z ročního zúčtování ve výši 150 Kč, jenž mu bude vrácen.

Rok 2005

	Příjem poplatníka v jednotlivých měsících	Celkový příjem poplat. za rok (roční zúčtování)
Úhrn příjmů	10 000	120 000
Pojistné	1 250	15 000
Základ daně	8 750	105 000
Základní nezdánitelná částka	3 170	38 040
Snížený základ daně	5 580	66 960

Snížený základ daně- zaokrouhlený	5 600	66 900
Daň	840	10 035
Daňové zvýhodnění na dvě děti	1 000	12 000
- z toho sleva na dani	840	10 035
- z toho daňový bonus	160	1 965
Daň po slevě	0	0
K výplatě	8 910	

Měsíčně zaměstnanci náleží k výplatě 8 910 Kč (10000-1250+160).

Při ročním zúčtování činí daňový bonus 1 965, bonus vyplacený v jednotlivých měsících činí celkem 1 920 Kč (12x160). Zaměstnanec má tudíž nárok na doplatek na daňovém bonusu za rok 2005 ve výši 45 Kč. Tento doplatek však nelze vyplatit, neboť je nižší než 50 Kč.

Rok 2006

	Příjem poplatníka v jednotlivých měsících	Celkový příjem poplat. za rok (roční zúčtování)
Úhrn příjmů	10 000	120 000
Pojistné	1 250	15 000
Základ daně	8 750	105 000
Základ daně zaokrouhlený	8 800	105 000
Daň	1 056	12 600
Sleva na dani na poplatníka	600	7 200
Daňové zvýhodnění na dvě děti	1 000	12 000
- z toho sleva na dani	456	5 400
- z toho daňový bonus	544	6 600
Daň po slevě	0	0
K výplatě	9 284	

Měsíčně zaměstnanci náleží k výplatě 9 284 Kč (10000-1250+544).

Při ročním zúčtování činí daňový bonus 6 600, bonus vyplacený v jednotlivých měsících činí celkem 6 528 Kč (12x544). Zaměstnanec má tudíž nárok na doplatek na daňovém bonusu za rok 2005 ve výši 72 Kč, jenž mu bude vrácen.

Při porovnání výpočtu daně v roce 2004, 2005 a 2006 je u zaměstnance se dvěma dětmi patrný rozdíl. V roce 2004 činil čistý příjem zaměstnance celkem 102 630 Kč ($8540 \times 12 + 150$). V roce 2005 činil čistý příjem zaměstnance celkem 106 920 Kč (8910×12). A v roce 2006 činil čistý příjem zaměstnance celkem 111 480 Kč ($9284 \times 12 + 72$).

Daný zaměstnanec na zavedení institutu daňového zvýhodnění na dítě v roce získal 4 290 Kč. Zavedení slev na dani a snížení daňových pásem mu přineslo v roce 2006 oproti roku 2004 daňovou úsporu ve výši 8 850 Kč.

Příklad

Zaměstnanec měl po celý rok měsíční hrubý příjem ve výši 30 000 Kč. U plátce daně podepsal prohlášení, uplatnil nárok na odečet základní nezdanitelné částky a daňové zvýhodnění na dvě vyživované nezletilé děti žijící s ním v domácnosti. Po skončení roku požádal poplatník zaměstnavatele o provedení ročního zúčtování. Jaká byla jeho čistá mzda při stejné hrubé mzdě v roce 2004, 2005 a 2006?

Řešení

Rok 2004

	Příjem poplatníka v jednotlivých měsících	Celkový příjem poplat. za rok (roční zúčtování)
Úhrn příjmů	30 000	360 000
Pojistné	3 750	45 000
Základ daně	26 250	315 000
Základní nezdanitelná částka	3 170	38 040
Nezdanitelná částka na dvě děti	4 260	51 120
Zdanitelná mzda	18 820	225 840
Zdanitelná mzda zaokrouhlená	18 900	225 800
Daň	3 360	40 070

Měsíčně zaměstnanci náleží k výplatě 22 890 Kč ($30000 - 3750 - 3360$).

Při ročním zúčtování činí daň 40 070 Kč, záloha na daň sražená v jednotlivých měsících činí celkem 40 320 Kč (12×3360). Zaměstnanci vznikl přeplatek na dani z ročního zúčtování ve výši 250 Kč, jenž mu bude vrácen.

Rok 2005

	Příjem poplatníka v jednotlivých měsících	Celkový příjem poplat. za rok (roční zúčtování)
Úhrn příjmů	30 000	360 000
Pojistné	3 750	45 000
Základ daně	26 250	315 000
Základní nezdanitelná částka	3 170	38 040
Snížený základ daně	23 080	276 960
Zdanitelná mzda zaokrouhlená	23 100	276 900
Daň	4 410	52 845
Daňové zvýhodnění na děti	1 000	12 000
- z toho sleva na dani	1 000	12 000
Daň po slevě	3 410	40 845

Měsíčně zaměstnanci náleží k výplatě 22 840 Kč (30000-3750-3410).

Při ročním zúčtování činí daň 40 845 Kč, záloha na daň sražená v jednotlivých měsících činí celkem 40 920 Kč (12x3410). Zaměstnanci vznikl přeplatek na dani z ročního zúčtování ve výši 75 Kč, jenž mu bude vrácen.

Rok 2006

	Příjem poplatníka v jednotlivých měsících	Celkový příjem poplat. za rok (roční zúčtování)
Úhrn příjmů	30 000	360 000
Pojistné	3 750	45 000
Základ daně	26 250	315 000
Zaokrouhlený základ daně	26 300	315 000
Daň	4 776	57 162
Sleva na dani na poplatníka	600	7 200
Daňové zvýhodnění na děti	1 000	12 000
- z toho sleva na dani	1 000	12 000
Daň po slevě	3 176	37 962

Měsíčně zaměstnanci náleží k výplatě 23 074 Kč (30000-3750-3176).

Při ročním zúčtování činí daň 37 962 Kč, záloha na daň sražená v jednotlivých měsících činí celkem 38 112 Kč (12x3176). Zaměstnanci vznikl přeplatek na dani z ročního zúčtování ve výši 150 Kč, jenž mu bude vrácen.

Při porovnání výpočtu daně v roce 2004, 2005 a 2006 můžeme říci, že v roce 2005 pobíral zaměstnanec měsíčně čistou mzdu o 50 Kč nižší než v roce 2004. Celkový čistý roční příjem zaměstnance v roce 2004 činil 274 930 Kč (12x22890+250), v roce 2005 Kč 274 155 (12 x 22840+75), tedy o 775 Kč nižší. V roce 2006 pobíral zaměstnanec měsíčně o 184 Kč čistou mzdu vyšší než v roce 2004 a o 234 Kč vyšší než v roce 2005.

Příklad

Poplatník má v roce 2005 měsíční příjem ve výši minimální mzdy 7 185 Kč. Jak se projeví výše daně a daňového bonusu v závislosti na počtu vyživovaných dětí v domácnosti?

Řešení

	jedno dítě	dvě děti	tři děti
Úhrn příjmů	7 185	7 185	7 185
Pojistné	898	898	898
Základ daně	6 287	6 287	6 287
Základní nezdanitelná částka	3 170	3 170	3 170
Snížený základ daně	3 117	3 117	3 117
Zdanitelná mzda zaokrouhlená	3 200	3 200	3 200
Daň	480	480	480
Daňové zvýhodnění na děti	500	1 000	1 500
- z toho sleva na dani	480	480	480
- z toho daňový bonus	20	520	1 020
Daň po slevě	0	0	0
K výplatě	6 287	6 807	7 307

	čtyři děti	pět dětí	šest dětí
Daň	480	480	480
Daňové zvýhodnění na dvě děti	2 000	2 500	3 000

- z toho sleva na dani	480	480	480
- z toho daňový bonus	1 520	2 020	2 520
Daň po slevě	0	0	0
K výplatě	7 807	8 307	8 787

Pokud zaměstnanec s minimální mzdou vyživuje jedno dítě, činí daňový bonus 20 Kč. Jelikož je tento bonus nižší než 50 Kč, nelze ho poplatníkovi vyplatit. Pokud má poplatník šest dětí, činí daňový bonus 2 520 Kč. Maximálně však lze zaměstnanci na bonusech vyplatit 2 500 Kč.

Z uvedeného příkladu vyplývá, že pokud má zaměstnanec stále stejný příjem, ale různý počet dětí, vzrůstá výše daňového bonusu a tím i výše čisté mzdy určené k výplatě zaměstnanci.

Jak to u tohoto zaměstnance vypadalo v roce 2004?

	jedno dítě	dvě děti	tři děti
Úhrn příjmů	7 185	7 185	7 185
Pojistné	898	898	898
Základ daně	6 287	6 287	6 287
Základní nezdánitelná částka	3 170	3 170	3 170
Nezdánitelná část na dítě	2 130	4 260	6 390
Snížený základ daně	987	0	0
Zdanitelná mzda zaokrouhlená	1 000	0	0
Daň	150	0	0
K výplatě	6 137	6 287	6 287

Zde je patrné, že pokud má zaměstnanec více jak dvě děti, jeho mzda je stále stejná, výše částky k výplatě není závislá na počtu dětí.

Příklad

Nyní si ukažme příklad zaměstnance, který celý rok 2005 pobíral měsíční hrubou mzdou ve výši 10 000 Kč a uplatňoval daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti. O provedení

ročního zúčtování zaměstnavatele nepožádal, je povinen podat daňové přiznání, neboť má ještě příjem z pronájmu ve výši 50 000, výdaje spojené s pronájmem činí 15 000 Kč.

Zaměstnanec si vyžádá od zaměstnavatele Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a z funkčních požitků, sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění, kde je uveden úhrn příjmů ve výši 120 000, úhrn pojistného 15 000, základ daně 105 000, sražená záloha na daň 0, úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů 1 920.

Řešení

V daňovém přiznání bude mít poplatník tyto údaje:

Dílčí základ daně ze závislé činnosti	105 000
Dílčí základ daně z pronájmu	35 000
Celkový základ daně	140 000
Základní odčitatelná položka	38 040
Snížený základ daně zaokrouhlený	101 900
Daň	15 285
Daňové zvýhodnění na dvě děti	12 000
- z toho sleva na dani	12 000
- z toho daňový bonus	0
Daň po slevě	3 285
Sražené zálohy na daň zaměstnavatelem	0
Vyplacený bonus zaměstnavatelem	1 920

Jak je vidět, měsíčně náležel zaměstnanci daňový bonus v úhrnné výši 1 920 Kč. Po přepočtu ročních příjmů zaměstnanci bonus nenáležel. Tudíž je zaměstnanec povinen vyplacený bonus vrátit a ještě doplatit daň. Celkem tedy zaplatí finančnímu úřadu 5 205 Kč (3285+1920).

Příklad

Poplatník v roce 2005 byl šest měsíců veden jako uchazeč o zaměstnání na úřadu práce. Dalších šest měsíců byl v trvalém pracovním poměru, jeho hrubá mzda činila 15 000 Kč, uplatňoval daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti. Po uplynutí zdaňovacího období požádal zaměstnavatele o provedení ročního zúčtování.

Řešení

	Příjem poplatníka v jednotlivých měsících	Celkový příjem poplat. za rok (roční zúčtování)
Úhrn příjmů	15 000	90 000
Pojistné	1 875	11 250
Základ daně	13 125	78 750
Základní nezdanitelná částka	3 170	38 040
Snížený základ daně	9 955	40 710
Zdanitelná mzda zaokrouhlená	10 000	40 700
Daň	1 545	6 105
Daňové zvýhodnění na dvě děti	1 000	12 000
- z toho sleva na dani	1 000	6 105
- z toho daňový bonus	0	5 895
Daň po slevě	545	0

Zaměstnanci bylo měsíčně sráženo 545 Kč na dani, celkem mu tedy bylo za zdaňovací období sráženo 3 270 Kč. Při provedení ročního zúčtování mu žádná daň nevyšla, naopak má nárok na daňový bonus ve výši 5 895 Kč. Zaměstnanci bude tudíž z ročního zúčtování vyplaceno celkem 9 165 Kč.

Příklad

Zaměstnanec měl po celý rok měsíční hrubý příjem ve výši 12 000 Kč. U plátce daně podepsal prohlášení, uplatnil nárok na odečet základní nezdanitelné částky a dále poplatník pobírá plný invalidní důchod. Jaká byla jeho měsíční čistá mzda při stejné hrubé mzdě v roce 2005 a 2006?

Řešení

	2006	2005
Úhrn příjmů	12 000	12 000
Pojistné	1 500	1 500
Základ daně	10 500	10 500
Základní nezdanitelná částka	---	3 170
Odečet na plný inv.důchod	---	1 190

Snížený základ daně	---	6 140
Zdanitelná mzda zaokrouhlená	10 500	6 200
Daň	1 288	930
Sleva na dani na poplatníka	600	---
Sleva na dani na plný inv.důchod	250	---
Daň po slevě	438	930
Čistá mzda	10 062	9 570

Daný zaměstnanec po zavedení slev na dani a snížení daňové sazby v roce 2006 zaplatí na dani oproti roku 2005 o 492 Kč méně. Pro poplatníka měla změna zákona o daních z příjmů pozitivní dopad.

Příklad

Zaměstnanec měl po celý rok měsíční hrubý příjem ve výši 40 000 Kč. U plátce daně podepsal prohlášení, uplatnil nárok na odečet základní nezdánitelné částky a dále poplatník pobírá plný invalidní důchod. Jaká byla jeho měsíční čistá mzda při stejné hrubé mzdě v roce 2005 a 2006?

Řešení

	2006	2005
Úhrn příjmů	40 000	40 000
Pojistné	5 000	5 000
Základ daně	35 000	35 000
Základní nezdánitelná částka	---	3 170
Odečet na plný inv.důchod	---	1 190
Snížený základ daně	---	30 640
Zdanitelná mzda zaokrouhlená	35 000	30 700
Daň	7 469	6 527
Sleva na dani na poplatníka	600	---
Sleva na dani na plný inv.důchod	250	---
Daň po slevě	6 619	6 527
Čistá mzda	28 381	28 473

Daný zaměstnanec po zavedení slev na dani a snížení daňové sazby zaplatí v roce 2006 na dani oproti roku 2005 o 92 Kč více. Změna zákona o daních z příjmů měla na poplatníka negativní dopad.

7. ODPISY MAJETKU

V důsledku novelizace zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen ZDP) provedené zákonem č. 669/2004 Sb. s účinností až na výjimky od 1. 1. 2005 došlo k celé řadě změn týkajících se odpisování hmotného a nehmotného majetku. Jedná se zejména o tyto změny:

- u některého hmotného majetku došlo ke zkrácení doby daňového odpisování (u majetku zatříděného v 1., 2. a 3. skupině),
- u některého nehmotného majetku (software a nehmotné výsledky výzkumu a vývoje) došlo ke zkrácení doby odpisování na 36 měsíců,
- výrazně byla novelizována Příloha č. 1 novelizující zatřídění hmotného majetku do jednotlivých odpisových skupin. U některého hmotného majetku (např. u autobusů) tak došlo z důvodu změn v zatřídění do jednotlivých odpisových skupin k prodloužení doby daňového odpisování,
- byl zrušen tzv. reinvestiční odpočet od základu daně z příjmů fyzických a právnických osob v případě pořízení některého nového hmotného majetku,
- u některého nového hmotného majetku byla zavedena možnost uplatnit v prvním roce odpisování navýšený rovnoměrný či zrychlený daňový odpis.

K některým z uvedených změn zákona o daních z příjmů jsou stanovena přechodná ustanovení a to v Čl. II zákona č. 669/2004 Sb.:

- změnu v zatřídění hmotného majetku do odpisových skupin v důsledku novelizace Přílohy č. 1 zákonem č. 669/2004 Sb. je nutno provést i u hmotného majetku evidovaného před 1. 1. 2005
- nárok na tzv. reinvestiční odpočet dle §34 odst 3 vzniklý do konce zdaňovacího období započatého v roce 2004.

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

7.1 Zatřídění majetku do odpisových skupin

V prvním roce odpisování zařídí poplatník hmotný majetek do odpisových skupin uvedených v Příloze č. 1 ZDP. Doba odpisování činí nově od 1. 1. 2005 minimálně:

Odpisová skupina	Nová doba odpisování od 1. 1. 2005	Doba odpisování do 31. 12. 2004
1	3 roky	4 roky
1a	4 roky	---
2	5 let	6 let
3	10 let	12 let
4	20 let	20 let
5	30 let	30 let
6	50 let	50 let

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

Do první odpisové skupiny patří například kancelářské stroje, počítače, televizní kamery, elektrické přístroje pro telefonii, faxy, měřicí, kontrolní, zkušební a navigační přístroje, ruční mechanizované nářadí a nástroje, atd.

Do nově zavedené skupiny 1a patří motorová vozidla osobní kromě motocyklů a silniční motorová vozidla, která mají v technickém průkazu zapsanou kategorii N₁.

Do druhé odpisové skupiny zahrnujeme nákladní automobily, nově autobusy, traktory, obráběcí a tvářecí stroje, čerpadla, stroje pro zemní práce, stroje na výrobu potravin, nápojů a textilu, nábytek, atd.

Do třetí odpisové skupiny patří jeřáby, výtahy, elektromotory, generátory a transformátory, kovové a ocelové konstrukce, klimatizační zařízení, lodě, nově vrtulníky, kosmické lodě a letadla nad 15 000 kg, atd.

Do čtvrté odpisové skupiny řadíme budovy ze dřeva a plastů, sila, průmyslové komíny, stavby elektráren apod.

Do páté odpisové skupiny patří dálnice, silnice, místní a účelové komunikace, mosty, tunely, podjezdy, studny, fontány, nádrže a další.

Do šesté odpisové skupiny, která je platná od 1. 1. 2004 řadíme administrativní budovy, budovy obchodních domů, hotelů, muzea, knihovny, historické nebo kulturní památky, atd.

Stanovená doba odpisování se nevztahuje na hmotný majetek, u něhož došlo v průběhu odpisování k prodloužení doby odpisování.

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

7.2 Změny v rovnoměrném odpisování

V § 31 zákona o daních z příjmů jsou jednotlivým odpisovým skupinám stanoveny tyto maximální roční odpisové sazby:

a) Roční odpisová sazba pro hmotný majetek

odpisová skupina	v prvním roce odpisování	v dalších letech odpisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	20	40	33,3
1a	14,2	28,6	25
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5,0
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2,0

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

Roční odpisové sazby v odpisové skupině 1a, 4, 5 a 6 zůstávají shodné jako v roce 2004, ke změnám dochází pouze u odpisové skupiny 1, 2 a 3.

b) Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 20 %

odpisová skupina	v prvním roce odpisování	v dalších letech odpisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	40	30	33,3
2	31	17,25	20
3	24,4	8,4	10

Roční odpisovou sazbu uvedenou v písm. b) může použít poplatník s převážně zemědělskou a lesní výrobou (viz. § 2e zákona o zemědělství, ve znění zákona č. 85/2004

Sb.), který je prvním vlastníkem stroje pro zemědělství a lesnictví, označeného ve Standardní klasifikaci produkce kódem 29.3. Za poplatníka s převážně zemědělskou a lesní výrobou se pro účely tohoto zákona považuje poplatník, u něhož příjmy z této činnosti činily v předcházejícím zdaňovacím období více než 50 % z celkových příjmů; přitom u poplatníka, jemuž vznikla daňová povinnost v průběhu zdaňovacího období, je rozhodný poměr skutečně dosažených příjmů.

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

c) Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 15 %

odpisová skupina	v prvním roce odpisování	v dalších letech odpisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	35	32,5	33,3
2	26	18,5	20
3	19	9	10

Roční odpisovou sazbu uvedenou v písm. c) může použít poplatník, který je prvním vlastníkem zařízení pro čištění a úpravu vod označeného ve Standardní klasifikaci produkce kódem 29.24.1a využívaného ve stavbách zařazených podle Klasifikace stavebních děl CZ-CC vydané Českým statistickým úřadem do podtřídy 125113 pro třídící a úpravárenské zařízení na zhodnocení druhotných surovin zahrnutých v oddílu 29 Standardní klasifikace produkce, pomocí něhož jsou zpracovány druhotné suroviny ve skupinách 37.10 a 37.20 Standardní klasifikace produkce.

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

d) Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 10 %

odpisová skupina	v prvním roce odpisování	v dalších letech odpisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	30	35	33,3
1a	24,1	25,3	25
2	21	19,75	20
3	15,4	9,4	10

Roční odpisovou sazbu uvedenou v písm. d) může použít poplatník, který je prvním vlastníkem hmotného majetku zatříděného podle tohoto zákona v odpisových skupinách 1 až 3 s výjimkou hmotného majetku uvedeného pod písm. b) až c).

Roční odpisovou sazbu podle par. 31 odst. 1 písm. b) až d) nelze uplatnit u letadel, pokud nejsou využívána provozovateli letecké dopravy a leteckých prací na základě vydané koncese a provozovateli leteckých škol, u motocyklů a osobních automobilů, pokud nejsou využívány provozovateli silniční motorové dopravy a provozovateli taxislužby na základě vydané koncese a provozovateli autoškol nebo pokud se nejedná o osobní automobily v provedení speciálních vozidel podskupiny sanitní a pohřební podle zvláštního právního předpisu, a u hmotného majetku označeného ve Standardní klasifikaci produkce kódem 29.7 (přístroje pro domácnost, jinde neuvedené) a 35.12 (rekreační a sportovní člny).

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

7.3 Změny ve zrychleném odpisování

Při zrychleném odpisování hmotného majetku jsou v souvislosti se zkrácením doby odpisování ve skupině 1, 2 a 3 odpisovým skupinám přiřazeny následující koeficienty pro zrychlené odpisování:

odpisová skupina	v prvním roce odpisování	v dalších letech odpisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	3	4	3
1a	4	5	4
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

Koeficienty pro zrychlené odpisování v odpisové skupině 1a, 4, 5 a 6 zůstávají shodné jako v roce 2004, ke změnám dochází pouze u koeficientů odpisové skupiny 1, 2 a 3.

V prvním roce zrychleného odpisování se stanoví odpisy hmotného majetku jako podíl jeho vstupní ceny a přiřazeného koeficientu pro zrychlené odpisování platného v prvním roce odpisování; přitom poplatník, který je prvním vlastníkem, může tento odpis zvýšit o:

- a) 20 % vstupní ceny stroje pro zemědělství a lesnictví, označeného ve Standardní klasifikaci produkce kódem 29.3, a to jen u poplatníka s převážně zemědělskou a lesní výrobou,
- b) 15 % vstupní ceny zařízení pro čištění a úpravu vod označeného ve Standardní klasifikaci produkce kódem 29.24.1 a využívaného ve stavbách zařazených podle Klasifikace stavebních děl CZ-CC vydané Českým statistickým úřadem do podtřídy 125113, pro třídící a úpravárenské zařízení na zhodnocení druhotných surovin zahrnutých v oddílu 29 Standardní klasifikace produkce, pomocí něhož jsou zpracovány druhotné suroviny ve skupinách 37.10 a 37.20 Standardní klasifikace produkce,
- c) 10 % vstupní ceny hmotného majetku zaříděného v odpisových skupinách 1 až 3 s výjimkou hmotného majetku uvedeného v předešlých bodech.

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

7.4 Reinvestiční odpočet

Od 1. 1. 2005 se ruší zákonem č. 669/2004 Sb. možnost uplatnění reinvestičního odpočtu od základu daně podle dosavadního § 34 odst. 3 ZDP, tj. možnost odpočtu 10, 15 nebo 20 % vstupní ceny vymezeného hmotného majetku od základu daně z příjmů, byl-li daňový subjekt jeho prvním vlastníkem. Přitom však podle přechodných ustanovení zákona č. 669/2004 Sb. bod č. 9 vyplývá následující: pro uplatnění nároku na odpočet podle § 34 odst. 3 a následujících zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2004, který vznikl do konce zdaňovacího období, které započalo v roce 2004, i pro zánik tohoto nároku na odpočet se použijí ustanovení § 23 odst. 3 písm. a) bod 3. a dále § 34 odst. 3 až 10 a odst. 12 ZDP, ve znění účinném do 31. 12. 2004. Z toho vyplývá, že pokud byl pořízen hmotný majetek splňující uplatnění nároku na odpočet 10 až 20 % jeho vstupní ceny v roce 2004, bude tento odpočet od základu daně za zdaňovací období roku 2004 uplatněn v daňovém přiznání, přičemž budou sledovány podmínky pro uplatnění tohoto odpočtu

podle § 34 odst. 6 až 10 a odst. 12 podle platného ZDP, ve znění účinném do 31. 12. 2004.

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

V případě, že sice ve zdaňovacím období roku 2004 vznikl nárok na uplatnění reinvestičního odpočtu ve výši 10 až 20 % jeho vstupní ceny, ale poplatník vykázal daňovou ztrátu nebo vytvořil základ daně nižší než vypočtený reinvestiční odpočet, může tento odpočet uplatnit v nejbližším zdaňovacím období, ve kterém vykáže poplatník základ daně podle § 34 odst. 7 ZDP, ve znění účinném do 31. 12. 2004.

Zrušení investičního odpočtu poplatníkům částečně kompenzuje výše uvedená možnost uplatnění zvýšeného odpisu v prvním roce odpisování.

Příklad

Podnikatel si pořídil v roce 2004 nákladní automobil se vstupní cenou 700 000 Kč. Zařadil jej do druhé skupiny odpisování a zahájil uplatnění odpisů rovnoměrným způsobem. Nákladní automobil splňoval podmínku pro uplatnění reinvestičního odpočtu od základu daně ve výši 10 % vstupní ceny - 70 000 Kč. Jaký dopad bude mít na odepisování změna zákona o daních z příjmů?

Řešení

Pro druhou odpisovou skupinu v roce 2004 činila doba odepisování 6 let a platila v prvním roce odpisování sazba 8,5 %, v dalších letech sazba 18,3 %.

V roce 2005 doba odpisování činila 5 let a platí pro první rok sazba 11 %, v dalších letech sazba 22,25 %.

zdaňovací období	uplatnění daňových odpisů
2004	59 500 Kč ($700\,000 \times 0,085$) + reinvestiční odpočet 70 000 Kč
2005	155 750 Kč ($700\,000 \times 0,2225$)
2006	155 750 Kč ($700\,000 \times 0,2225$)
2007	155 750 Kč ($700\,000 \times 0,2225$)
2008	155 750 Kč ($700\,000 \times 0,2225$)
2009	17 500 Kč (zbývající část do vstupní ceny)

Podnikatel vycházel při stanovení roční odpisové sazby za rok 2004 ze znění ZDP účinného do 31. 12. 2004 a současně si uplatnil v daňovém přiznání za rok 2004 i reinvestiční odpočet ve výši 70 000 Kč jako položku odčitatelnou od základu daně. V letech 2005 až 2008 již postupuje podle roční odpisové sazby uvedené v zákonu č. 669/2004 Sb. Vzhledem k tomu, že za 5 let odpisování neodepíše plnou výši vstupní ceny, uplatní v roce 2009 ještě zbývající část vstupní ceny jako daňový odpis. Celkem podnikatel uplatní v daňových nákladech v souvislosti s touto investicí 770 000 Kč.

Příklad

Podnikatel si pořídil tentýž nákladní automobil o vstupní ceně 700 000 Kč až v roce 2005. Zařadí jej do druhé skupiny odpisování a zahájí odpisování rovnoměrným způsobem. Nákladní automobil splňuje podmínku pro uplatnění zvýšené roční odpisové sazby v prvním roce odpisování o 10 %.

Řešení

Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 10 % činí u druhé odpisové skupiny v prvním roce 21 %, v dalších letech 19,75 %.

zdaňovací období	uplatnění daňových odpisů
2005	147 000 Kč (700 000 x 0,21)
2006	138 250 Kč (700 000 x 0,1975)
2007	138 250 Kč (700 000 x 0,1975)
2008	138 250 Kč (700 000 x 0,1975)
2009	138 250 Kč (700 000 x 0,1975)

Podnikatel postupuje podle roční odpisové sazby dle par. 31 odst. 1 písm. d) zákona č. 669/2004 Sb., protože se jedná o prvního vlastníka hmotného majetku. I když v prvním roce odpisování mohl poplatník uplatnit zvýšený odpis, roční odpisové sazby v dalších letech odpisování jsou stanoveny tak, aby celkový odpis nepřevýšil vstupní cenu hmotného majetku. Celkem podnikatel uplatní v daňových nákladech v souvislosti s touto investicí 700 000 Kč, což je o 70 000 Kč méně než v předchozím příkladu, kdy kromě odpisů mohl uplatnit i reinvestiční odpočet.

Příklad

Podnikatel si pořídil v roce 2004 stroj o vstupní ceně 120 000 Kč. Zařadil jej do první skupiny odpisování a zahájil odpisování rovnoměrným způsobem. Hmotný majetek splňoval podmínku pro uplatnění reinvestičního odpočtu od základu daně ve výši 10 % vstupní ceny - 12 000 Kč.

Řešení

Pro první odpisovou skupinu v roce 2004 činila doba odepisování 4 roky a platila v prvním roce odpisování sazba 14,2 %, v dalších letech sazba 28,6 %.

V roce 2005 doba odpisování činila 3 roky a platí pro první rok sazba 20 %, v dalších letech sazba 40 %.

zdaňovací období	uplatnění daňových odpisů
2004	17 040 Kč (120 000 x 0,142) + reinvestiční odpočet 12 000 Kč
2005	48 000 Kč (120 000 x 0,40)
2006	48 000 Kč (120 000 x 0,40)
2007	6 960 Kč (zbývající část do vstupní ceny)

Podnikatel vycházel při stanovení roční odpisové sazby za rok 2004 ze znění ZDP účinného do 31. 12. 2004 a současně si uplatnil v daňovém přiznání za rok 2004 i reinvestiční odpočet 12 000 Kč jako odpočet od základu daně. V letech 2005 až 2006 již postupuje podle roční odpisové sazby uvedené v zákonu č. 669/2004 Sb. Vzhledem k tomu, že za 3 roky odpisování neodepíše plnou výši vstupní ceny, uplatní v roce 2007 ještě zbývající část vstupní ceny jako daňový odpis. Celkem podnikatel uplatní v daňových nákladech v souvislosti s touto investicí 132 000 Kč.

Příklad

Podnikatel si pořídil v roce 2005 tentýž stroj o vstupní ceně 120 000 Kč. Zařadil jej do první skupiny odpisování a zahájil odpisování rovnoměrným způsobem. Hmotný majetek splňoval podmínku pro uplatnění zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 10 %.

Řešení

Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 10 % činí u první odpisové skupiny v prvním roce 30 %, v dalších letech 35 %.

zdaňovací období	uplatnění daňových odpisů
2005	36 000 Kč (120 000 x 0,30)
2006	42 000 Kč (120 000 x 0,35)
2007	42 000 Kč (120 000 x 0,35)

Podnikatel postupuje podle roční odpisové sazby dle par. 31 odst. 1 písm. d) zákona č. 669/2004 Sb., protože se jedná o prvního vlastníka hmotného majetku. I když v prvním roce odpisování mohl poplatník uplatnit zvýšený odpis, roční odpisové sazby v dalších letech odpisování jsou stanoveny tak, aby celkový odpis nepřevýšil vstupní cenu hmotného majetku. Celkem podnikatel uplatní v daňových nákladech v souvislosti s touto investicí 120 000 Kč, což je o 12 000 Kč méně než v předchozím příkladu, kdy kromě odpisů mohl uplatnit reinvestiční odpočet.

Příklad

Podnikatel si pořídil v roce 2004 nákladní automobil o vstupní ceně 700 000 Kč. Zařadil jej do druhé skupiny odpisování a zahájil odpisování zrychleným způsobem. Nákladní automobil splňoval podmínku pro uplatnění reinvestičního odpočtu od základu daně ve výši 10 % - 70 000 Kč.

Řešení

Pro druhou odpisovou skupinu v roce 2004 činila doba odepisování 6 let, v prvním roce odpisování platil koeficient 6, v dalších letech 7.

V roce 2005 doba odpisování činila 5 let, v prvním roce odpisování platil koeficient 5, v dalších letech 6.

zdaňovací období	uplatnění daňových odpisů
2004	116 667 Kč (700 000 : 6) + reinvestiční odpočet 70 000 Kč
2005	233 334 Kč (2 x 583 333 : (6 - 1))
2006	175 000 Kč (2 x 349 999 : (6 - 2))
2007	116 666 Kč (2 x 174 999 : (6 - 3))

2008 58 333 Kč (2 x 58 333 : (6 - 4))
celkem 770 000 Kč (700 000 + 70 000)

Podnikatel vycházel při stanovení koeficientu za rok 2004 ze znění ZDP účinného do 31. 12. 2004 a současně si uplatnil v daňovém přiznání za rok 2004 i reinvestiční odpočet 70 000 Kč jako odpočet od základu daně. V letech 2005 až 2008 již postupoval podle koeficientu uvedeného v zákonu č. 669/2004 Sb. pro 2. odpisovou skupinu. Celkem podnikatel uplatní v daňových nákladech v souvislosti s touto investicí 770 000 Kč.

Příklad

Podnikatel si pořídil tentýž nákladní automobil o vstupní ceně 700 000 Kč až v roce 2005. Zařadí jej do druhé skupiny odpisování a zahájí odpisování zrychleným způsobem. Nákladní automobil splňuje podmínku pro uplatnění zvýšeného ročního odpisu v prvním roce odpisování o 10 % vstupní ceny hmotného majetku.

Řešení

zdaňovací období	uplatnění daňových odpisů
2005	210 000 Kč (700 000 : 5 = 140 000 Kč + 10 % vstupní ceny 70 000)
2006	196 000 Kč (2 x 490 000 : (6 - 1))
2007	147 000 Kč (2 x 294 000 : (6 - 2))
2008	98 000 Kč (2 x 147 000 : (6 - 3))
2009	49 000 Kč (2 x 49 000 : (6 - 4))

Podnikatel postupuje podle roční odpisové sazby dle par. 32 odst. 1 se zvýšením odpisu v prvním roce dle § 32 odst. 2 písm. a) bod 3. zákona č. 669/2004 Sb., protože se jedná o prvního vlastníka hmotného majetku. I když v prvním roce odpisování mohl poplatník uplatnit zvýšený odpis, postup odpisování v dalších letech je stanoven tak, aby celkový odpis nepřevýšil vstupní cenu hmotného majetku. Celkem podnikatel uplatní v daňových nákladech v souvislosti s touto investicí 700 000 Kč, což je o 70 000 Kč méně než v předchozím příkladu.

Příklad

Podnikatel si pořídil v roce 2004 počítač o vstupní ceně 120 000 Kč. Zařadil jej do první skupiny odpisování a zahájil odpisování zrychleným způsobem. Hmotný majetek splňoval podmínku pro uplatnění reinvestičního odpočtu od základu daně ve výši 10 % - 12 000 Kč.

Řešení

Pro první odpisovou skupinu v roce 2004 činila doba odepisování 4 roky a platil koeficient v prvním roce odpisování 4, v dalších letech 5.

V roce 2005 doba odpisování činila 3 roky a pro první rok platí koeficient 3, v dalších letech 4.

zdaňovací období	uplatnění daňových odpisů
2004	30 000 Kč (120 000 : 4 + reinvestiční odpočet 12 000 Kč)
2005	60 000 Kč (2 x 90 000 : (4 - 1))
2006	30 000 Kč (2 x 30 000 Kč : (4 - 2))
celkem 132 000 Kč (120 000 + 12 000)	

Podnikatel vycházel při stanovení ročního koeficientu za rok 2004 ze znění ZDP účinného do 31. 12. 2004 a současně si uplatnil v daňovém přiznání za rok 2004 i reinvestiční odpočet 12 000 Kč jako odpočet od základu daně. V letech 2005 až 2006 již postupuje podle ročního koeficientu uvedeného v zákonu č. 669/2004 Sb. Celkem podnikatel uplatní v daňových nákladech v souvislosti s touto investicí 132 000 Kč.

Příklad

Podnikatel si pořídil v roce 2005 tentýž stroj o vstupní ceně 120 000 Kč. Zařadí jej do první skupiny odpisování a zahájí odpisování zrychleným způsobem. Hmotný majetek splňuje podmínku pro uplatnění zvýšení ročního odpisu v prvním roce odpisování o 10 % vstupní ceny hmotného majetku.

Řešení

zdaňovací období	uplatnění daňových odpisů
2005	52 000 Kč (120 000 : 3 = 40 000 + 12 000)
2006	45 334 Kč (2 x 68 000 : (4 - 1))
2007	22 666 Kč (2 x 22 666 : (4 - 2))

Podnikatel použije roční koeficienty pro zrychlené odpisování dle § 32 odst. 1 se zvýšením odpisu v prvním roce odpisování o 10 % dle § 32 odst. 2 písm. a) bod 3. zákona č. 669/2004 Sb., protože se jedná o prvního vlastníka hmotného majetku. I když v prvním roce odpisování mohl poplatník uplatnit zvýšený odpis, postup odpisování v dalších letech je stanoven tak, aby celkový odpis nepřevýšil vstupní cenu hmotného majetku. Celkem podnikatel uplatní v daňových nákladech v souvislosti s touto investicí 120 000 Kč, což je o 12 000 Kč méně než v předchozím příkladu.

8. ZÁVĚR

Tématem této práce je vývoj v oblasti daní z příjmů v České republice. Cílem bylo provést rozbor dopadů změn v oblasti daně z příjmů pro fyzické a právnické osoby na základě výpočtů pro roky 2004, 2005 a 2006 a daňové změny mezi sebou v ukázkových příkladech porovnat.

Podstatnou změnou zákona o daních z příjmů bylo zavedení minimálního základu daně s účinností od 1. 1. 2004 pro podnikatele – fyzické osoby. To znamená, pokud poplatník s příjmy z podnikání dosáhne za zdaňovací období ztráty či celkového daňového základu nižšího než je pro daný rok stanovený, musí při výpočtu své daňové povinnosti vycházet ze zákonem stanoveného minimálního základu daně a za daných podmínek bude mít povinnost zaplatit určitou výši daňové povinnosti, i když by mu za jiných okolností žádná daň nevyšla. Tento základ daně se každoročně zvyšuje. Na názorných příkladech je ukázáno, že pokud poplatník musí vycházet z minimálního daňového základu daně, neznamená to ještě, že bude mít daňovou povinnost. Její výše je závislá na nezdanitelných částech základu daně, popřípadě slev na dani.

Ačkoli se každý rok minimální základ zvyšuje, došlo též v dalších letech k určitým daňovým výhodám pro poplatníky jako je daňové zvýhodnění na děti a slevy na dani. Pro poplatníky s nižšími příjmy to přineslo tu výhodu, že minimalizují jejich daňovou povinnost, a dokonce místo toho aby měli povinnost zaplatit daň, mohou naopak od státu obdržet daňový bonus na vyživované dítě.

Daňové zvýhodnění na děti nabylo účinnosti 1. 1. 2005. Nahradilo dosud platnou nezdanitelnou část základu daně na vyživované dítě. Podstatný rozdíl je v tom, že sleva se odčítá až od vypočtené daně, nikoli od daňového základu. Pokud je vypočtená daň menší než daňové zvýhodnění, je rozdílem daňový bonus, který je poplatníkovi za splnění dalších podmínek vyplácen. Toto přineslo daňovou úsporu především poplatníkům s nižšími daňovými příjmy a těm, kteří vyživují více dětí. Znamená to, že mnozí neodvádějí žádnou daň, naopak ještě obdrží daňové bonusy.

Od 1. 1. 2006 vstoupila v platnost novela, která přinesla významné změny. Nejvýznamnější je zavedení slev na poplatníka, na manželku, na invaliditu, na studenta místo dosud zavedených a již několik let se neměnicích nezdanitelných částí základu daně. I tyto slevy se odčítají až od vypočtené daně, nikoliv od daňového základu. Také byly sníženy sazby daně v prvním a druhém daňovém pásmu a první pásmo bylo zároveň rozšířeno. Daňový přínos to má pro všechny poplatníky, nejvíce pak pro ty s nižšími příjmy, kteří tyto změny ocení nejvíce.

Velkou změnou je zavedení společného zdanění manželů, prvně pro rok 2005. Tento institut, ve světě již používán, podporuje rodiny s dětmi, kde mají manželé rozdílné příjmy, či jeden z nich nemá žádné zdanitelné příjmy. Principem je sečtení všech zdanitelných příjmů rodiny, od kterých se odečtou nezdanitelné části za oba manžele dohromady a rozdělení daňového základu na polovinu. Tím se většinou příjmy zdaní nižší daňovou sazbou než když je zdaňuje pouze jeden z manželů. Rodiny takto mohou na daních „ušetřit“ v řádu tisíce korun.

Novelou o daních z příjmů účinnou od 1. 1. 2005 vstoupily v platnost změny týkající se odepisování hmotného a nehmotného majetku. Především došlo u majetku zatříděného v prvních třech odpisových skupinách ke snížení doby odpisování, zavedení nové odpisové skupiny pro vymezená motorová vozidla. V souvislosti s uvedenými změnami byl zrušen předchozí reinvestiční odpočet v roce pořízení u vymezeného hmotného majetku u jeho prvního vlastníka a zároveň došlo k jeho nahrazení zvýšením procenta odpočtu do odpisů v prvním roce odpisování. Podstatný rozdíl je v tom, že zvýšený odpis navyšuje náklady, kdežto reinvestiční odpočet snižoval daňový základ. To mohlo být pro některé poplatníky výhodnější. Zkrácení doby odpisování přispěje k rychlejší obměně zejména strojního a přístrojového vybavení podnikatelů.

Všechny podstatné změny jsou propočteny na ukázkových příkladech. Snažila jsem se popsat případy nejvíce se vyskytující v praxi. Doufám, že se mi uceleným způsobem podařilo probrat a upozornit na nejdůležitější změny v daních z příjmů. I když práce obsahuje mnoho příkladů, je třeba si vždy uvědomit i další skutečnosti, které je nutné brát v úvahu a nelze vytvořit nějakou přesnou šablonu zdaňování.

9. PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY

- 1.. Jaroš, T.: Daň z příjmů právnických osob v účetnictví
GRADA Publishing 2005
2. Pelc, V.: Daňové odpisy po novele 2005
GRADA Publishing, 2005
3. Prudký, P. - Lošťák, M.: Hmotný a nehmotný majetek v praxi
ANAG, 2004
4. Šteinfeld, J. - Galuška, P.: Zaměstnanecké výhody a daně
Praha: ASPI Publishing, 2005
5. Vybíhal, V.: Zdaňování příjmů fyzických osob
GRADA Publishing, 2005
6. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění
7. Časopisy: Daně a právo v praxi, ASPI
Práce a mzda, ASPI
Účetnictví v praxi, ASPI
8. Internetové stránky: Česká daňová správa www.cds.cz
Ministerstvo financí ČR www.mfcr.cz

10. PŘÍLOHY

Seznam příloh

1. Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob - příklad strana 19
2. Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob - příklad strana 20
3. Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob - příklad strana 38